

R. M. K. I.

247.

Teljes.

Salamon királynak ... Markalffal való
tréfa beszédeknek rövid könyve.
Monyorókerék, 1591, Manlius. (OSZK)

RMNY 668

*Companie J. Michaili Vataro Nagaspat
Jaru: F. V. onda.*

SALAMON

KIRALYNAK, AZ

DAVID KIRALY FIANAK:

Markalfal valo rrefa beszedekek rő-
uid kõnyue.

Mindenek è vegre irattatnak meg, hogy
iot tanullyunk beléle.

NYOMTATOT MONY,

oroköröken Manlius Ianos által.

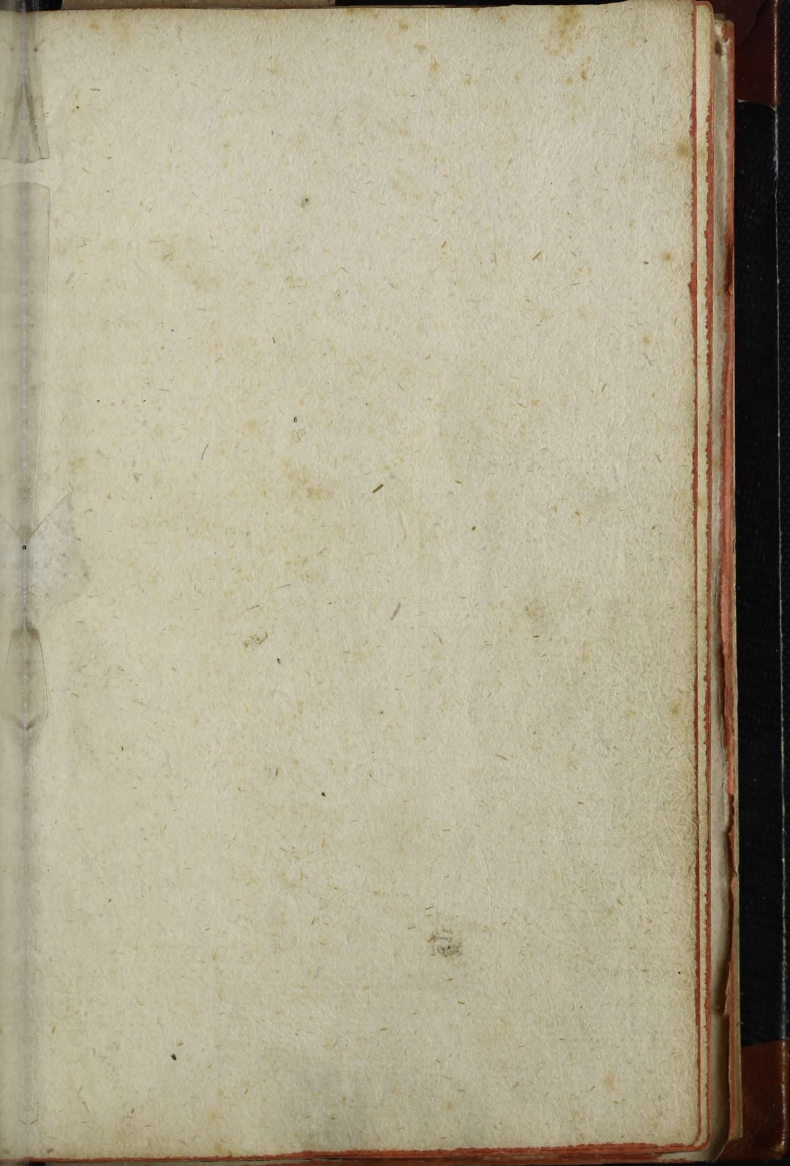
Anno M, D, XCI.,

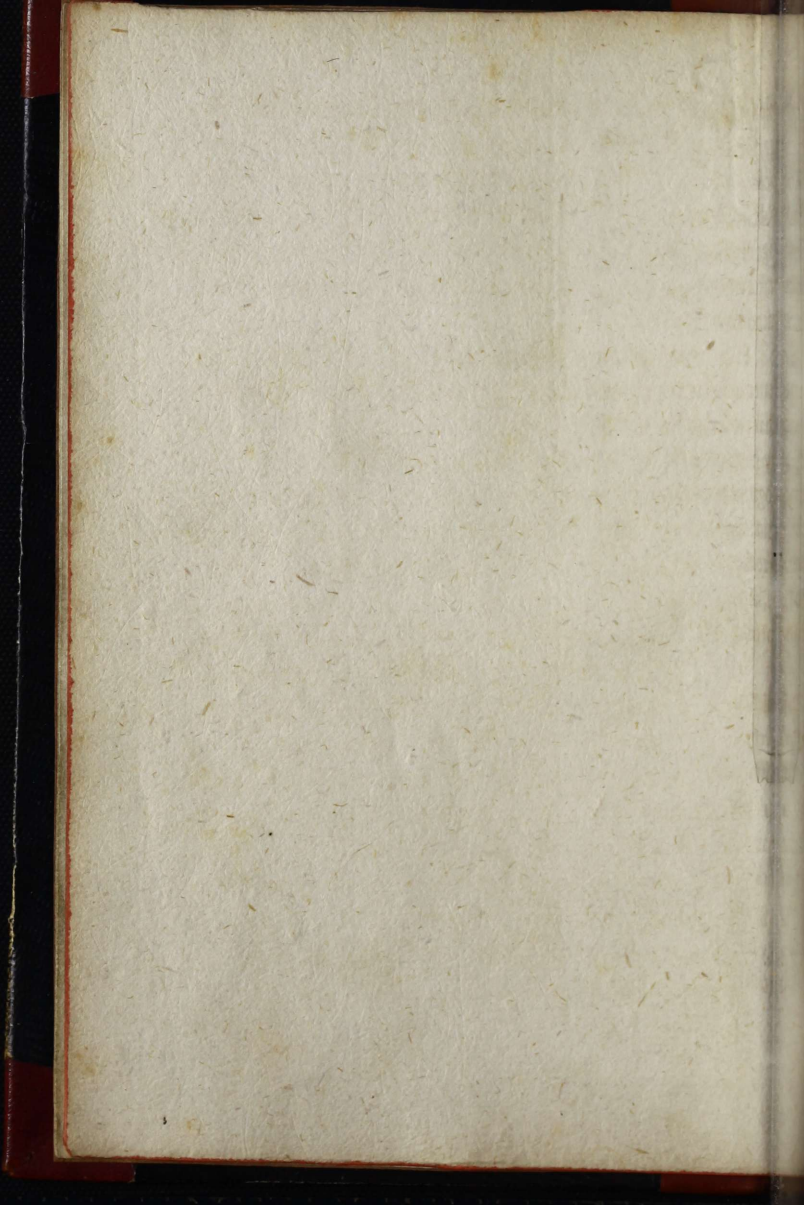
1591.

PRAEFATIO, AZ AZ: ELOEL
iario beszéd, az Markolffus trefas
dolgaira,

SOK fele bölchek voltanak eleitől fogva,
kik az embereknek hasznokert, es eletek-
nek meg iobbitasaert sok külömb külömb fe-
le dolgokat irtanak. Hogy az embernek legy-
en előtte mint egy tükkör, mindenha: az egy-
ebeknek peldaia: Miert hogy az minemű rö-
uid az embernek elete, igen keues dolognak
menne vegere, holot lassan lassan el fogyatko-
zik a természet. Eszt meg gondoluan nemel-
lyek Satyrakat ekes dorgolással irtanak, ne-
mellyek Comediakat, auagy Tragediakat, so-
kã Historiakat is fedtek öfue, csak ezért mind
ezeket, hogy az nyomorult es gyarso terme-
szet tellyességgel az görombasagban, es ve-
tekben el ne merüllyen: Mivel hogy kedig
az trefas dolgokban is sok vagyon, az ki em-
bernek hasznara vetethetik, es ezek között
edgyik az Markalfnak iatekos es trefas che-
lekederi. Azert ionak es hasznosnak gondol-
tjuk lenni, hogy az több irások között ezek is a
trefas dolgok oluastassanak az emberektől.

Kerjük azért az iambor es tisztelendő
olvasót

olvasot, hogy ezeket oly moddal olvasa, hogy
mikeppen az bölch oruos neha az mereg-
bölis oruosságot chinal, azonkeppen, ókis
ebból az treffabol szép haszsonra valo tanu-
ságokat notallyanak, kiualtképpen olyan kor
mikor egyeb fele forgalmatos gondtól meg
menekednek.

Ez vtan szerető olvaso nem chak azért
irattatnak á bölch emberektől, hog emberek
chak neuessenek rayta: hanem főképpen ho-
gy mint á szorgalmatos Mehechke meg la-
togattya mind az io es gonosz füueket, es
mindenikről á mi io, le veszi, es haza viszi.
Azonkeppen ezek is azért adattanak előnk-
be, hogy iot vegyünk belőle: Ez penig az
io erkölchi es természetü emberektől lehet.
Vegezetre esztis meg ielentyük, hogy á
mi neuünknek mi voltaert nemely helyen
gyenghyeb es tífteffegesb szoual vagy on for-
ditua, hogy sem mint az igeek voltanak, An-
nak okaert miért hogy á mint á Deakok fol-
nak (Sapientibus satis est dictum) az ki-
nek elmeie vagy on ra meg ertheti, es erche
vgy á mint szereti. Azert szerető olvaso ve-
gy io neuen mostan ezt ekkis munkachkat
mint io baratodtul.

MARKALF ITT VITETIK AZ SALA.

mon Kiraly eleibe, az ő Felesege-
uel egyetembe, Policana asz-
szonnyal.

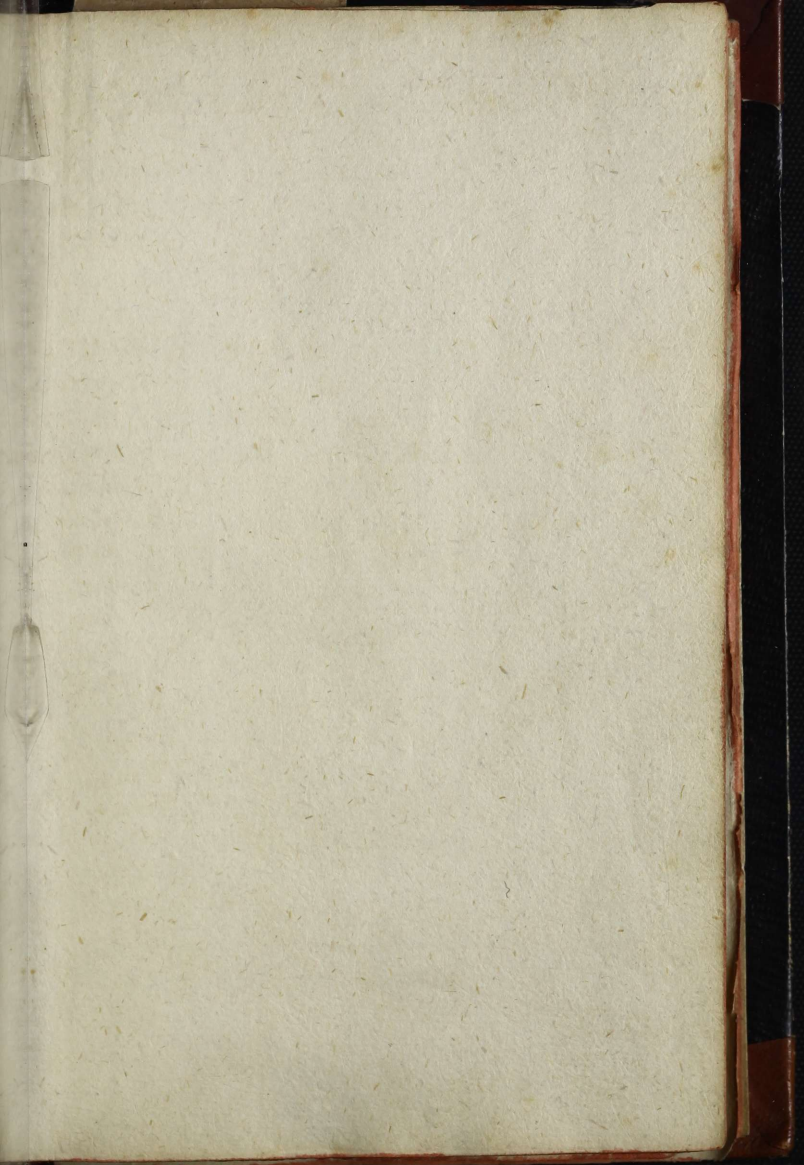
Ikoron űlne Salamon
Kiraly az ő Attyanak Da-
uid Kiralynak szekeben,
tellyes leuen bőlchességel
es gazdagfagokkal, Lara eg-
neminemű embert nap-
kellet felől iőnni, kinek neue vala Markalf:
Ki tekentetre rut es iszonyu ember vala, de
mind az alral vala igen ekelsen szolo.

Az ő Felesegeis Policana neuő aszszony
vele vala, melli igen ektelen rut es parafzt asz-
szony allat vala.

Mikoron azért Salamon Kiraly mind ket-
tőt eleibe vitette volna, allanak vala ő előtt
ketten egy mas szemebe nezuen.

MARKALF ALLAPATTYA.

VALA penig Markalfróuid allapatu em-
ber

ber igen temerdeg es potrohos: feie ő neki nagy vala, szeles homloka, piros es szömör-gős ortzaia: fülei felőtte szőrősek, es el ala függenek vala, szemei nagyok es chipások: Aiakijs nagyok temerdekek felőtte, mint egy Lonak: szakala rut es igen illatos mint á Kechkenek: kezei rövidék es temerdegek, vviái zomokok, labái rövidék es felőtte temerdekek valanak: Az orra penig (mint eg-sos Vgorka) temerdeg, szeplős es horgos mint á Kanyanak. Abrazattya neki olyan mint á Szamarnak, Haia olyan mint á Bak-nak á szőre, es sariai igen parasztok valanak, bőre peniglen rut, es igen szeplős, es fekete mint á sar: Ruhaii kurta, es csak á bal fene-keig ér vala, Nadraga szellel ki teriedet vala, es minden öltőzeri ektelenek valanak.

POLICANA ALLAPATTYA.

AZ ő feleségeis ő neki törpe es igen temerdeg. Nagy á ket chechi ő neki, haia penig choportos, hoszszu á szemöldeke dohos es eles mint á disznónak á serteie, szakalkaiais vagy on mint á Kechkenek: A ket füle olyan mint á Szamarnak, szemei chipások, es tekintete olyan mint á merges zomok kigyona-k

nak. Tette peniglen fekete es sômörgös, es onbol ontatot plehekkal az őket chechit fel ekesítette: vviai rőuidek, es vasbol chinalt gyűrókkal be sűzte: Orra likai nagyok vala- nak. Labai rőuidek es szőrősek mint a Med- uenek: Ruhai gyapiasok es szellel ki teriette- nek vala.

Es illyen aszszonyiallatokrol szepen mon- ta egy neminemű bőlch imez verseket.

Fœmina de formis, tenebrarum subdita for-

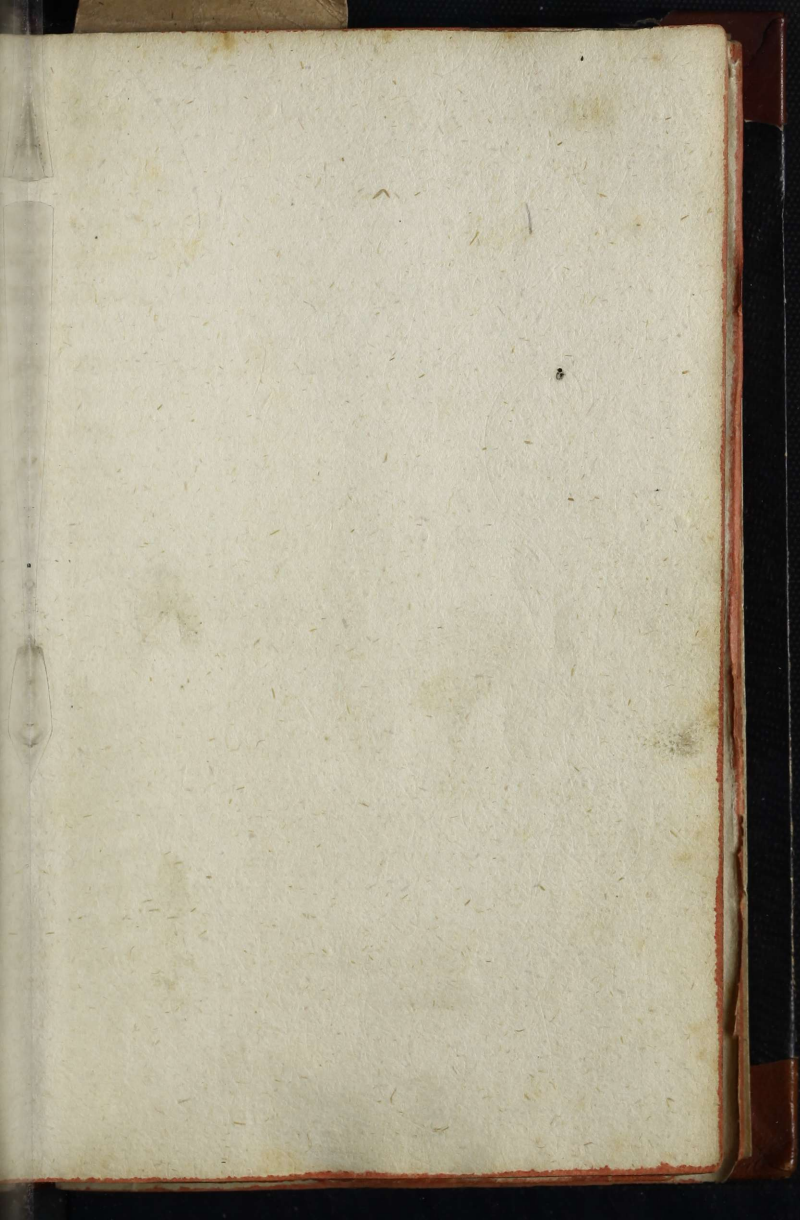
Cum turpi facie transit, et absq̃ die. (mis,
Est mala res, multum turpi, concedere cultum,

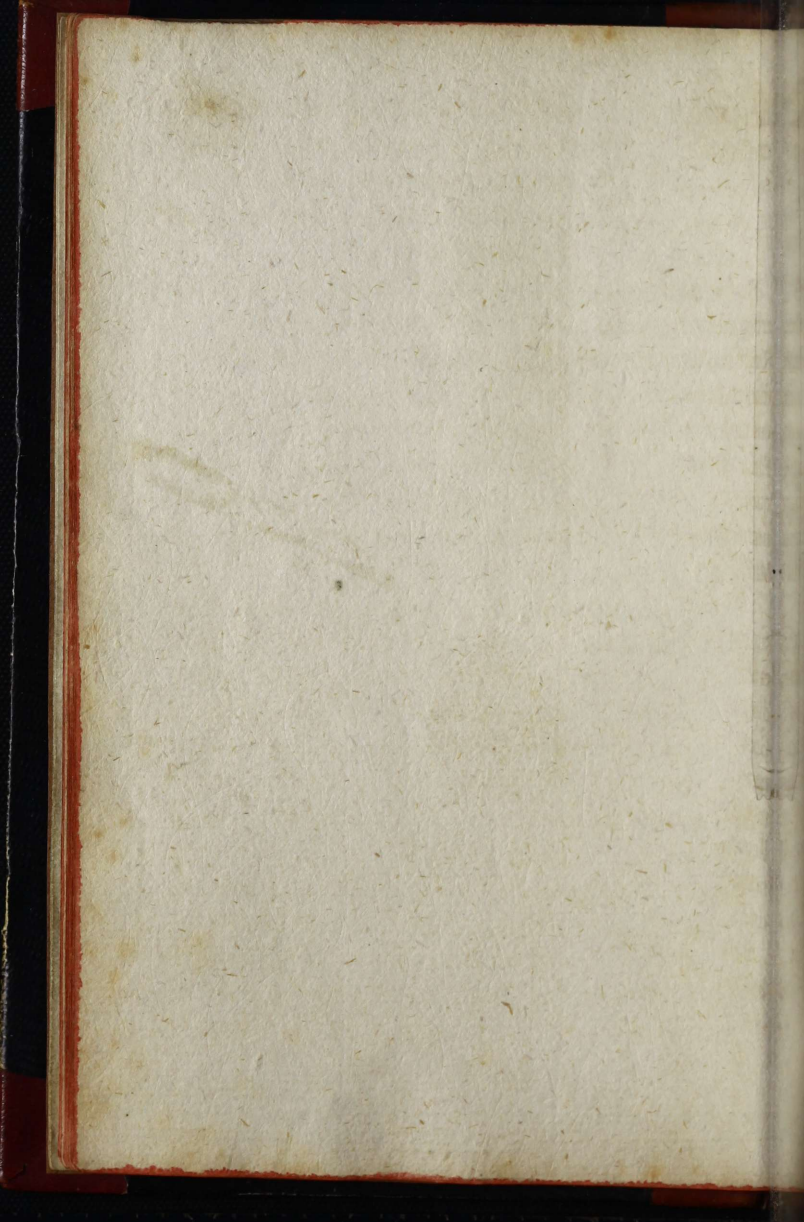
Sed turpis nimium, turpi ferat viciū,

Salamon annak okaert hogy meg teken- tette volna őket, ekkeppen szola nekie: Mi- choda emberek es michoda nemzetsegből valok vattok?

Markalf penig eszt haluan ekkeppen fele- le: Mond meg te minékűnk előszer a te nem- zetsegedet, es a te atyadfiainak eredeteket: Es enis meg beszellem a mi nemzetseguñket.

Salamon monda: En vagyok a tizenket Patriarkaknak nemzetsegeből valo: Mert Iuda nemze Pharest, Phares nemze Esromot, Esrom nemze Aramt, Aram nemze Amina- dabet, Aminadab nemze Naasont, Naason nemze

nemze Salmont, Salmon nemze Boózt, Booz
nemze Obedet, Obed nemze Isait, Isai nem-
ze Dauid Kiralt, Dauid Kiraly nemze Sala-
mont, es en vagyok á Salamon Kiraly:

Markalfeszt haluan felele.

En vagyok á tizenket Parasztsagnak nem-
zetsegeből: Mert Rusticus nemze Rustat,
Rusta nemze Rustomat, Rustoma nemze Ru-
sticellust, Rusticellus nemze Tarcust, Tar-
cus nemze Tarkolt, Tarcól nemze Farfit,
Farfin nemze Markult, Markul nemze Mar-
quelt, Marquel nemze Marquat, Marqua-
nemze Markalfot: Es en vagyok á Follus
Markalf.

Az en feleségem penig á tizenket Lupi-
kanaknak nemzetsegeből valo: Mert Lupi-
ca nemzette Lupicanat, Lupicana nemze Lu-
dipragot, Ludiprag nemze Bonestrungot,
Bonestrung nemze Boledrudot, Boledrut
nemzette Pladrudot, Pladrut nemze Lorda-
mot, Lordam nemze Kurtat, Kurta nemze
Kurtulat, Kurtula nemze Kurtellat, Kurtella
nemze Policamot, Policam nemzette Polica-
nat: Es ez á Policana az en feleségem.

Salamon monda: Halottam hog' igen bőv
beszedű es chachogo rauasz alnok paraszt

ember volnal, Annak okaert ier mi veteked-
gyűnk beszédvel mi közöttünk. En tegedet
kerdezlek: Te penig ennekem felelly meg
mindenkerdesimre:

Markalf.

1 A ki hituan enekes ez kezgye el ismet előt

Salamon.

2 Hogy ha minden beszédemre meg felel-
hetz ennekem, nagy sok marhakkal meg gaz-
dagitlak en tegedet. Es az en orszagomban,
hires s neues ember lesz.

Markalf.

3 Iger az Oruos egesseget, holot hatalma
ninnen rea.

Salamon.

4 Igaz iteletet töttem en á ket tisztatalan
szemellyek között, á kik egy hazban meg ny-
omtak volt az ő magzattiokat.

Markalf.

5 A hol vadnak fülei az embereknek, ot
vadnak sok perlódesek: Ahol sok asz son ne-
pek vadnak, ot vadnak sok pelda beszéd.

Salamon.

Az VR adot az en szamba oly bölche-
seget, hogy ninnen ez vilagon en hozzam
senki hasonlatos.

Markalf.

A ki

I. Qui habet Infernum in Virgine, i. ffem. 1
Claudet foris, et non ab alijs oblationi
traditur. Salomon.

2. Multus homo semper timet ac trepidat,
etiam si non persequitur.
Markal.

3. Pax cum ruxit, albis nullus illius.
Salomon.

4. Proba mulier, sunt magnae utilit. viro suo.
Markal.

5. Oleum cum albus vendit lacti, corrumpitur,
a Catto.
Salomon.

6. Sapient mulier reficit domum sibi;
Insuper autem, etiam illud quod est
restituit. Markal.

7. Oleum in ignem bene combustum, cum curat,
et qui tam mundum per has nubes
illos rursus respicit.
Salomon.

8. Mulier timens Deum, laudis digna est.

1 A kinek pokol szomszedgya vagion ő maga dichiri magat, ha mas ember el feleyti őter.

Salamon.

2 Az Istentelen ember fel es retteg, ha senki nem üzijs.

Markalf.

3 Mikor fut a Kechke akkor feierlik az ő seggi.

Salamon.

4 Az io Aszszonyallat, es a szep ekeffegere es gyönyörűsegere vagion az ő Vranak.

Markalf.

5 Az teyfeles fazakat mig tele, igenkel a Matskatol őrizni.

Salamon.

6 A bölch aszszonyallat hazat epit magának, A bolond penig a ki volnais el rontrya.

Markalf.

7 Az iol meg egetet fazek töb ideig allando, es a ki tisztan tartya tisztan iszik belölle.

Salamon.

8 Az Isten felő aszszonyallat melto dicere, retre.

Markalf.

1 Az io Machkat az io bőreiert meg szoktak nyuzni.

Salamon.

2 A szemermes aszszonyiallatot igen kel embernek szeretni.

Markalf.

3 Az szegeny embernek meg kel a teyfelt tartania es örüznie.

Salamon.

4 Alhatatos aszszonyiallatot ki találhat?

Markalf,

5 Hivv Machkat a teies fizeknek ki találhat? Salamon: senki nem. Markalf. Alhatatos aszszonyiallatot is igen ritkan találunk.

Salamon.

6 A szép es tókelleres aszszonyiallatot minden draga marhanal dragabnak kel bőchülni.

Markalf.

7 A keuer es temerdeg aszszonyiallatot vgtettzik embernek hogy adakozob volna.

Salamon.

8 Szép dolog a feier faryol a szép aszszony embernek a feien.

Markalf.

9 Meg vagy on irua: hogy nem olyan az szép

Markalp.

2 Bonis cattus fure propter furorem felle
procurari solent.

Salomon.

3 Pandira fucilla, spoliis & ligatur.

Markalp.

4 Inofum bonum, butiro custodiri non potest.

Salomon.

5 Constantem feminam quid invenire solent.

Markalp.

6 Catum fiam olei plena lacte, quid invenire
non potest? Salomon. Nullus. Markalp.

Etiā Constantis femina raro invenitur.

Salomon.

7 Pulbra ac optima fucilla, supra omnes di-
nitias ac res pretiosas, pretiosior aspi-
rari debet. Markalp.

8 Unguis ac Crappa femina, videntur appropi-
ate gravida.

Salomon.

9 Pulbra res apte, album Sindarium supra
cassut Pulbra fucilla.

Markalp.

10 Scripsum est, cum videris pulbra maritae

intrinsecus non sunt ita subiecta. orig. ista
v. p. 10, Euphorbia sub albo Sanderio p. p.
ut v. quinquilima, p. p. v. omnia intrinsecus.

Salomon.
I Qui fornicat in filiis suis, multa mala meretur.
Mark 10.

2. *Crifminat* *Patens*, *Markalp.* *infirium mlti.*

3 Sapientia ac Gnomia & doctrina, oportet
excolatur ex ore sanctorum.

4. *Spinus est ramusculus quod est: fuscus
ibi: et rufus, et est: procerus ibi: finis.
ipius: est: niger, ibi: rufus, et
est: latus ibi: desinit.*
Salomon.

5 Lautet h. homo alimius
Markalp.

6 Quod si ego mittam h. b. i. s. aff. id,
Mimi Klapbo.
Salomon.

7 Multum nullis remittit. nō ab. 6, quia
bonum non est;

8. Qui prindit dicit, linguist agitur.

Salomon.
9 In malis verbis homini, non requiritur
spiritus sapientiae.

szep subaknak belől az vviái, mint az derek
bellesi. Azert á feier fattyol alatgyakorta mo-
ly vagyon: (Az az ferges belől.)

Salamon.

1 A ki alnokságot vet, gonoszt arat.

Markalf.

2 A ki polyuat vet, nyomorúságot arat,

Salamon.

3 Bölcheségnek es tudomannak kel lenni
a szenteknek szaiokban.

Markalf.

4 A Szamar ily természetű, hogy ahol le-
gelterik ot nő, ahol szarik ot ganaioz: ahol
hugyik, ott öntöz: ahol heuer ot rontya el á
góróngyekeket.

Salamon.

5 Idegen ember dichirien tegedet.

Markalf.

6 Ha en magam szidalmazom magamat,
soha senkinek en vgy kedues nem leszek,

Salamon.

7 Sok mezet ne egyel: mert nem io.

Markalf.

8 8 A ki mehet metzij, az az vviat nyalogattya.

Salamon.

9 A gonosz szíuő emberben nem lakik az
bölcheségnek lelke.

Mar

Markalf.

1 Az kemény faba mikor vered az Eket,
meg od magad hogy á szemedbe ne pattan-
nyon.

Salamon.

2 Nehez teneked az eszten ellen rugodoz-
nod.

Markalf.

3 A rugo ókrót az esztennel ketszeris ol-
dalba kel fulni:

Salamon.

4 Tanichad á te fiadat es kichinsegetől
fogua szoktassad az io chelekedetre, es enge-
delemre.

Markalf.

5 A ki vvneiit iol tartya,gyakorta eszik á
teiből.

Salamon.

6 Minden allat az ő természetire haylan-
do,es ra ter.

Markalf.

7 A mely abroszt igen el viselnek,szós-
sze valik,es chepűe.

Salamon.

8 Az igaz Biro á mit ert,aszt szollya:

Markalf.

Az

1. Et ipse ad laicum, postremo Janitor
- p. i. h. r. Salomon.

2. Praefectus honorandus est, an Virga ius
militaria. Markala

3. Quinque, Femoris sui Barbam Leg. v. v. r.
Hic immensum bellum tangit. p. h. r.; an
omnari. Salomon.

4. Contra hominem potentem, an alius sit
Quod fluvium, in deb. r. r. r. r.

1 Az mely Püspök felőtte, halgato, vegre
ayton aloua tetetik.

Salamon.

2 A tanito mestert tiszteffegben kel tartani,
es felni kel az ő veszeietől.

Markalf.

3 A ki az ő biraianak pofaiat törlegeti,
Az, az ő szamarkaiat szokta tapogatni es tör-
sólni.

Salamon.

4 Az erős hatalmas ember ellen, es az folyo
viz ellen ne törekedgyel.

Markalf.

5 Az erős Sas meg szokta mellyeszteni es
nyuzni az egieb madarakat.

Salamon.

6 Iobbichuk meg abban magunkat á mi-
ben tudatlan verkeztunk.

Markalf.

7 Mikor á segget törled, semmit akkor
egyebet nem chelekedel.

Salamon.

8 Hizelkedő beszeddal senkit meg ne chally.

Markalf.

9 Elmeieben eszik á ki az guó embernek
kőszón.

Salamon.

Salamon.

Az alnok patuáros emberrel ne tarsol-
kodgyal.

Markalf.

Meltan szaggattyak el a szét a dísznok, az
ki a kórpa közébe elegyíti ő magát.

Salamon.

Sokan vadnak kik szemérmét és tisztel-
seget nem esmernek.

Markalf.

Ollyak is elnek és nyaiaskodnak az em-
berekkel, kik hasonlatosok az ebekhez.

Salamon.

Sokan vadnak kik az jó tetel helyebe
gonoszt fizetnek.

Markalf.

A ki az idegen ebnek kenyeret hany, nem
veszti iuralmat.

Salamon.

Nem igaz barát, a ki meg nem marad a
barátságban.

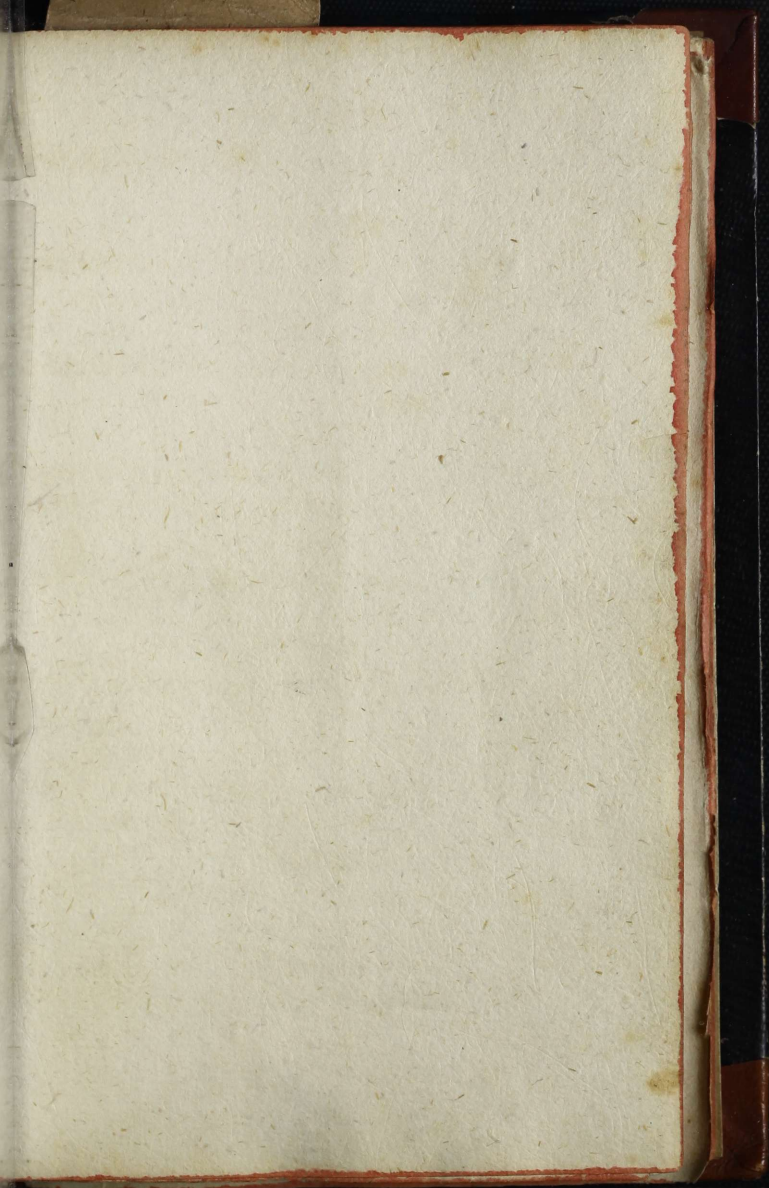
Markalf.

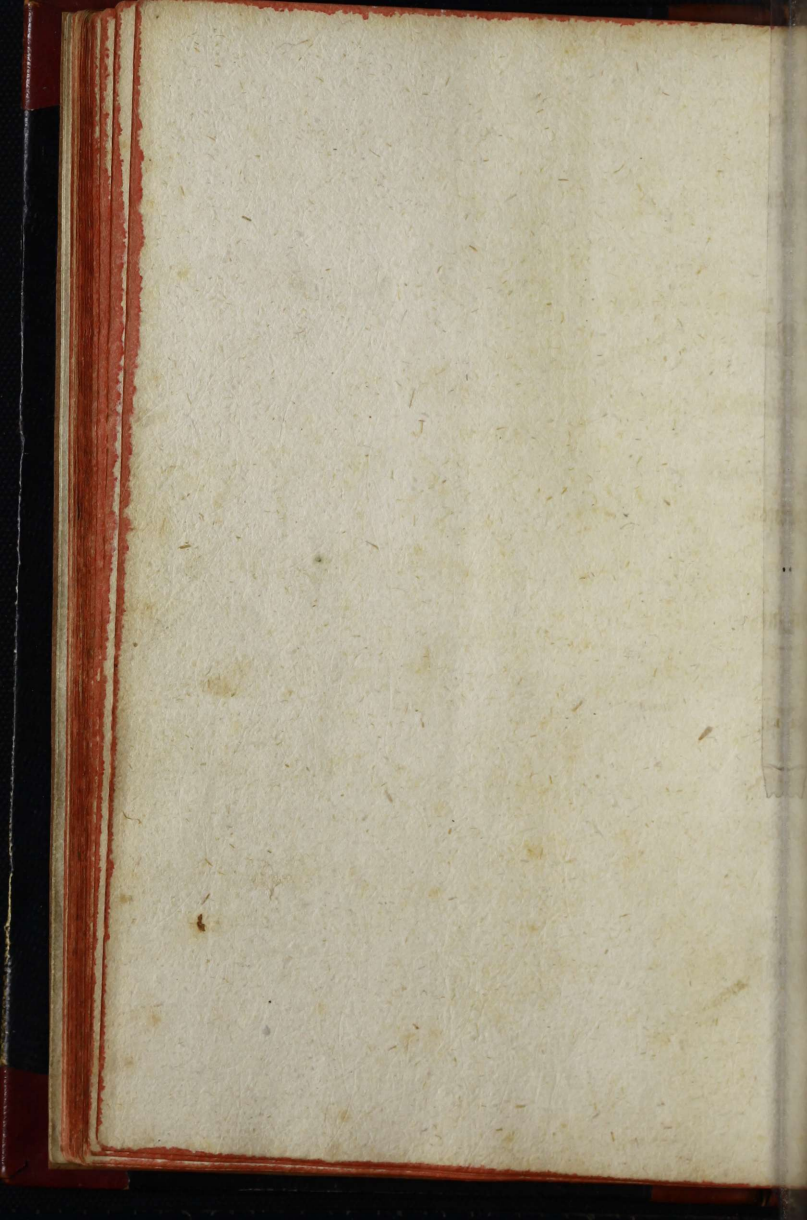
Az borúyu ganai nem sokára áll, sem nem
köueríti a földet.

Salamon.

Sok okokat keres, a ki el akar barátjától
szakadni.

Mar-

Markalf.

A mely aszszonyi allat keduedet nem a-
kar tenni, aszt költi hogy turos az all fene-
ke.

Salamon.

A Kiraly beszedenek változhatatlannak
kel lennni.

Markalf.

Hamar el vnnya á ki Farkason akar fantani.

Salamon.

Az retek igen io á lakodalomban, bü-
dös penig á tanachkozásban.

Markalf.

A ki retket eszik mind ket felől horut,
alol es fellyül.

Salamon.

Az hallas ott el vesz, ahol ez elme nem
vigyaz.

Markalf.

Meg tompittyá az nyilat, á ki lőuöldőzi
á serpenyőt.

Salamon.

A ki el fordittyá az ő fület á szegenyek,
nek kialtasitol : Oeis kialt masodszor, Es az
Isten nem halgattyá meg őret.

Markalf.

El veszti az siralmat, á ki Biro előtt ielenti
siralat, (post laram sententiam)

Salamon.

Kely fel északi szel es iőy ide Deli szel,
fud meg az en kertemet, es belőle ki folnak
nagy szép dtaga kenetek.

Markalf.

Mikor fuj az Északi szel akkor romol
magas Haz, Es á ki tőkös, az nem egesseges.

Salamon,

Az halalt, es á szegenfeget el ne titkolliad.

Markalf.

A ki el titkollya hogy tőkös, sokkal na-
gyob leszen nyaualyaia.

Salamon,

Mikor ülsz á gazdagnak asztalanal, iol
eszedbe vegyed mit raknak elődbe.

Markalf.

Minden á mi elődbe rakatik, az á te ha-
sadba szarmazik.

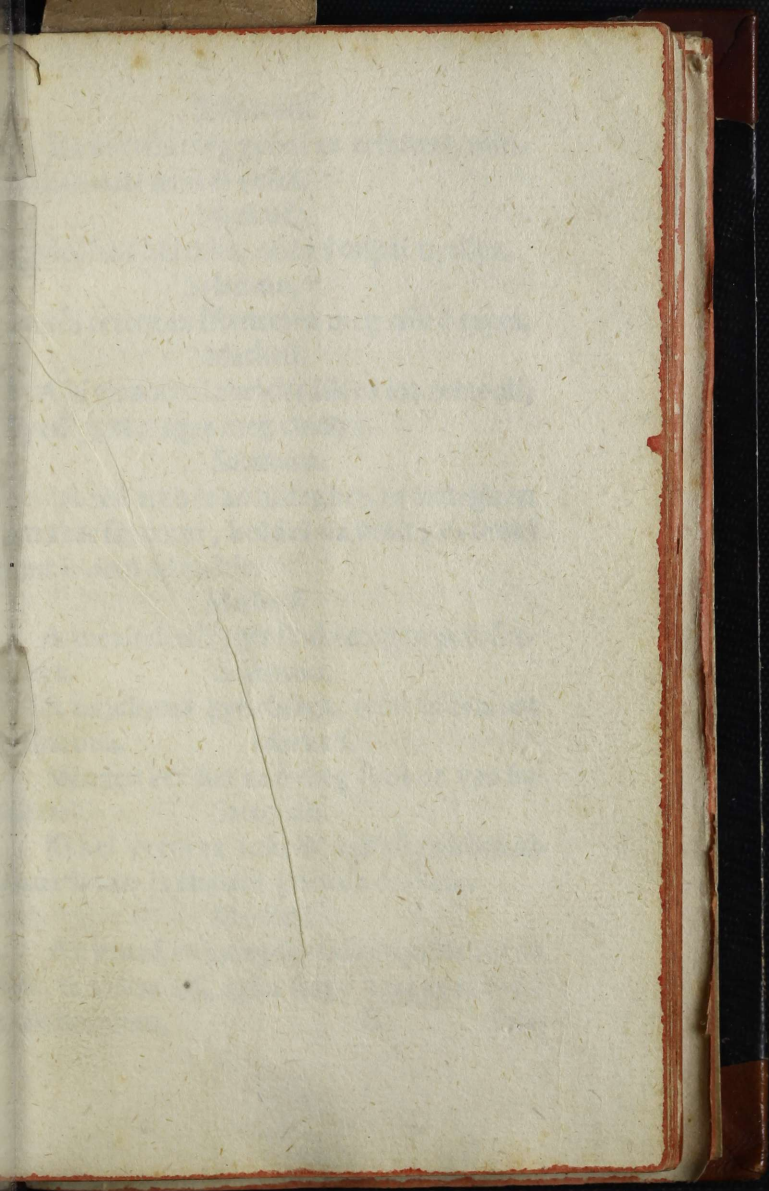
Salamon.

Mikor az asztalhoz ültetnek, lassad hog
mas előtt ne egyel.

Markalf.

A ki magasb szekben ül az tartya az fő
helyet.

Sala

Salamon.

Ha az erős meg győzi az erőtlent, min-
marhaiat neki el veszi.

Markalf.

gy iol lat á Machka, noha á talpat nyallja.

Salamon.

mitől retteg az Istentelen meg esik ő rayta.

Markalf.

A ki gonoszul chelekedik es iot remenli,
yllyességgel magat meg challja.

Salamon.

A rest ember az hidegben es melegben
akar szantani, koldul az vtan, es senki
mit nem ad nekie.

Markalf.

A meztelensegget senki meg nem folzt,
gyatya.

Salamon.

A tanulónak gyorsasaga, teszi az tanitot
akaroua.

Markalf.

Minden kez fiet az ő meg szokot vas fa-
kara.

Salamon.

Ki kel vetni az ioknak tarsasagokbol az
utuarkodo es chalard gonosz embert.

Markalf.

Az mord es haragos aszszonyallat, es az
flist, es á likas tal, igen nagy kaar az ember-
dek hazaban.

B

Sala

Salamon,

Az Istennek mi hozzánk való szeretetien
minden io szerelemnek kel lenni mi közöm
rünk.

Markalf,

Ha te szereted azt az ki tegedet vral, es
vesztet á te szereimedet,

Salamon,

Ne mongyad á te baratodnak mikor va, av
lamit ker, mennyel iöy holnap es adok, holnap
vagyon miből mingyaraft adhas nekie,

Markalf,

Im ma es im holnap meg miuel, azt mon
gya az kinek vbra ninch :

Salamon,

Sokan keuannyak á gazdagfagot, holnap
az szegenysegből bantatnak,

Markalf,

Ebellyel, es meg latod mi marad abbolod
az mid vagyon,

Salamon,

Sokan vadnak á kik eheznek, es mind az
altal meg hazafulnak,

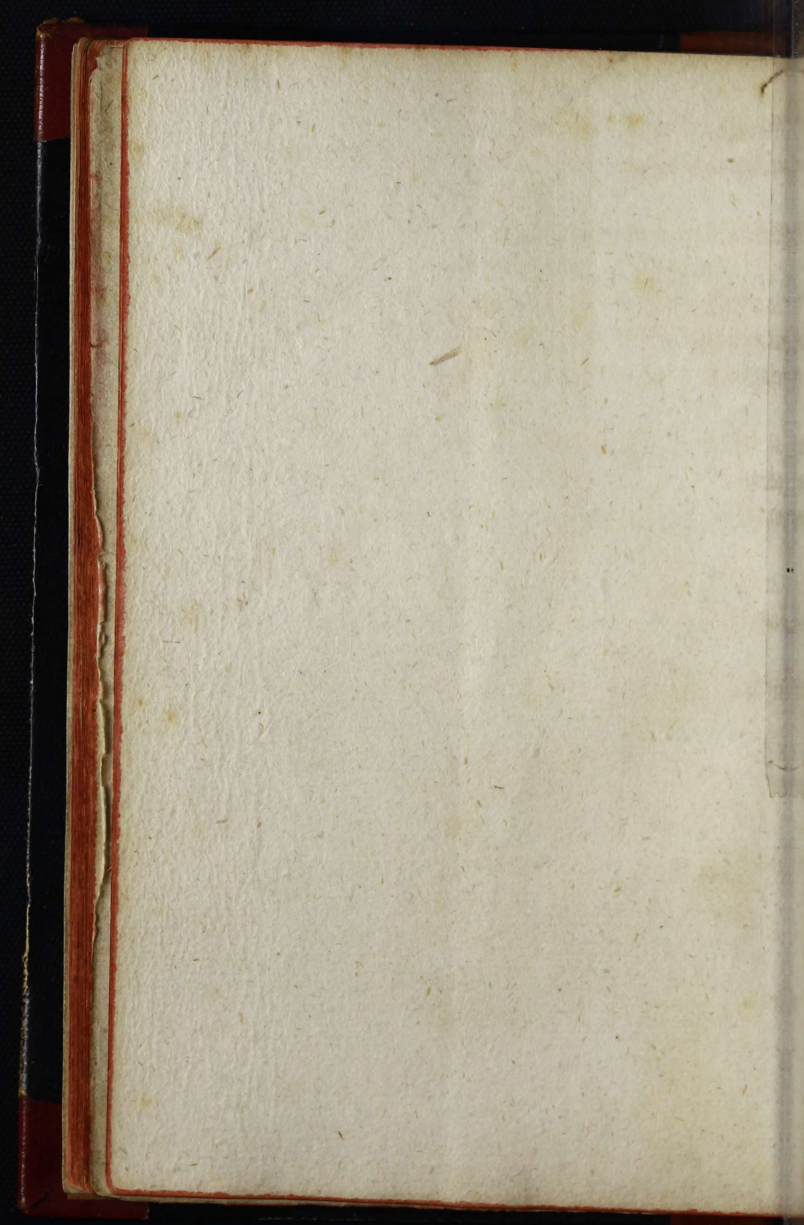
Markalf,

A szegeny embernek nincsen kenyere, es
megis ebet keres hogy el tarcha,

Salamon,

A bozo

A bõlondnak felely meg az õ bolondsa-
ga szerint, hogy ne latassék bõlchnek lenni.

Markalf.

Az kõszikla meg halla, kinek felele à Czerfa ;
Salamon.

Az nagy haragban ninchen irgalmassag.
Annak okaert à ki haragbol szol nyaualyat
szerez maganak.

Markalf.

Ne mondgy gonoszt à te barátodnak ha-
ragodban, hogy meg ne bannyad annak y-
tanna, mikor meg bekellel õ vele.

Salamon.

Az ellenfeges szay nem fol igassagot, sem
az õ aiakai igazat nem beszelnék.

Markalf.

A ki teged nem szeret, à teged nem ragalmaz.

Salamon.

Chak annyit alogyal à mennyi eleg.

Markalf.

A kitõl lehet es nem aloszik, az rõfseg
art annak.

Salamon.

Meg elegettünk iokkal es adgyunk halat
rolla Istennek.

Markalf.

Igen õruend à Rigo : neki felel à Szaiko :
Nem egyarant enekkel az ehezõ az elegedettel.

A 2

Sala

Salamon.

Együnk es igyünk mert mayd mindnyá-
ian meg halunk.

Markalf.

Egyenlő keppen meg hal mind az ehez
es mind penig á ki eleget eszik.

Salamon.

Mikor az ember rag chak akkor ő nem be-
szelhet.

Markalf.

Mikor az eb enekel akkor ő sem vgathat.

Salamon.

Meg elegendet á mi halunk á sok rauaffa-
gal, ier menniünk el alonni.

Markalf.

Idestoua chak forog, es poklul aloszik á
ki nem eszik.

Salamon.

Mikor á te szegeny barátod küldet aian-
dekot ad, meg ne vtallyad.

Markalf.

A mie vagy on az herelt embernek, azt
adhatty a szomszed aszszonyanak.

Salamon.

Ne iary á gonosz peres es patuáros em-
berrel: Mert netalan miatta vagy veszedelmet
vagy penig nyaualyat talál sz magadnak.

Markalf.

Az

Az holt meh nem szarik mezet.

Salamon.

Ha az alnok es gonof akaro emberrel baratlagot feresz, inkab ellenleged leszen, hogy sem mint segitseggel lenne.

Markalf.

A mit a Bac es Farkas miuel, tettzik az a noften Farkasnak,

Salamon.

A ki elob szol hogy sem mint kerdik, ki jelenti magat hogy bolond.

Markalf.

Mikor valaki nyomodgya labadot, vedo el onnat ha banod.

Salamon.

Minden allat hasonlatost keres tarsul magahoz.

Markalf.

A turos lo turos louat keres: Es kerten egymast vakariak.

Salamon.

Iol teszen az az ember lelkeuel, a ki mason tud könyörülni.

Markalf.

Nagy hazat vral a meg, a ki magat meg a karia esmerni.

Salamon.

A ki Farkastol fut el, talalkozik az Oroszlanra,

B 3

Mar

Markalf.

Edgyik nyaualyabol masikra : Szakachrol
talalkozik Sütőre.

Salamon.

Meg lassad hogy senki ne szerezzen ne-
ked nyaualyat : Ha penig valaki szerez, bo-
szut ne aly crette.

Markalf.

A veszteg alo viznek, es az halgato em-
bernek semmit ne hidgy.

Salamon.

Egy ember sok fele dolgokat egyszer-
mind meg nem miuelhet.

Markalf.

Az nyomorusagoknak szama közöt meg
vagyon irua : Hogy á kinek loua nincz gy-
log iar.

Salamon.

Arközot az szaz esztendőös gyermek.

Markalf.

Keső az ag ebet tanítani nyakon kőre
hordozni.

Salamon.

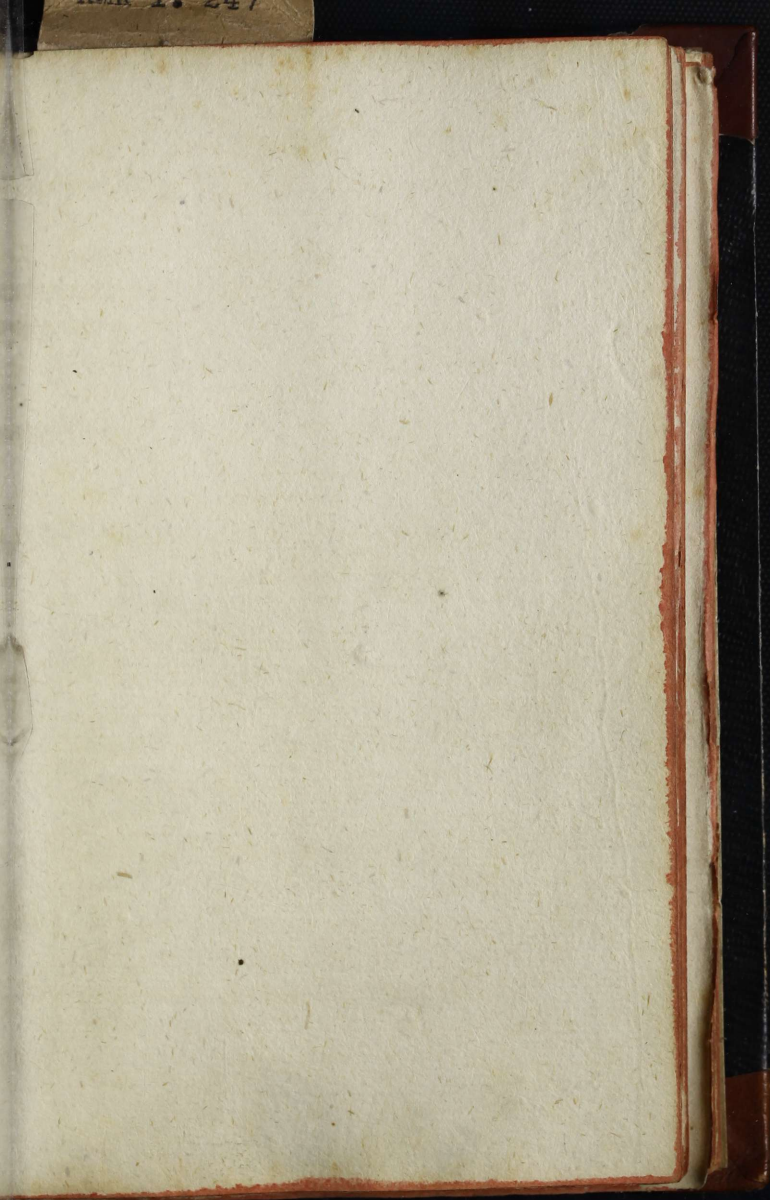
A kinek vagyon adatik annak es bouólkódik

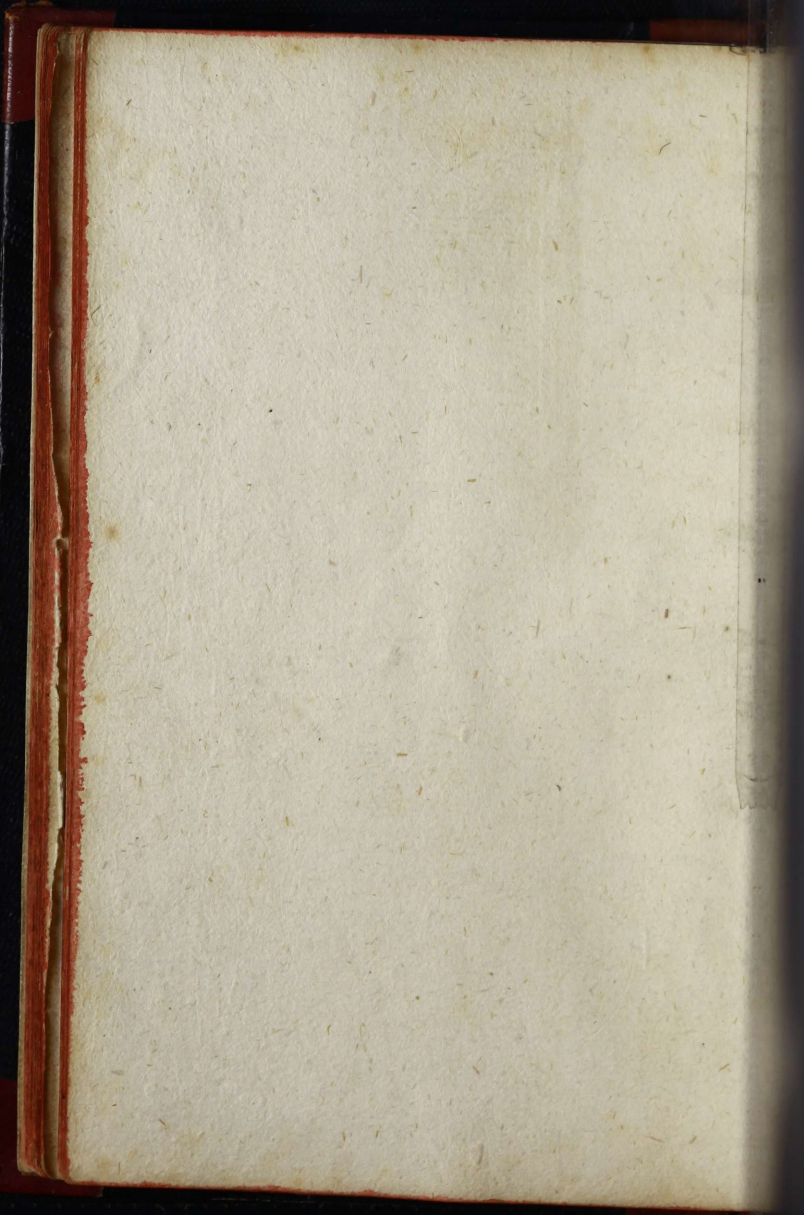
Markalf.

Iay az embernek á kinek nincz kenyere,
es szűlei vadnak.

Salamon.

Iai

Iai az ket szivű embernek dolga, es az ki
ket vroniar.

Markalf.

Az mely ember ket szekken akar ülni,
ha lattya tehat á földön maradot ülni.

Salamon.

A szivűnek bővűsegeből szol az szöy.

Markalf.

A hafnak teke voltabol trombita az segh.

Salamon.

Ket egyenlő óker egyarant vonszon az
iaromban, es nem tusakodnak.

Markalf.

Ket er egyarant mennek az embernek á
seggire.

Salamon.

A szép Aszfzonyi allatot szeretni kel az
embernek.

Markalf.

Az aszfzony ember igen szép az nyaka-
nal mint az feier Galamb : Am oda ala penig
szép fekete mint az vakondak hiu.

Salamon.

Az Iudanak nemzetsegeben igen nagy
az en rokonlagom, Es az en Attyamnak Istene
az ő nepe közöt feiedelme tót engemet.

Markalf.

Meg esmerem az abroszt, mert szöszből
es chepűből chinaltak.

Sala

Salamon.

Az szükség keszteriti az igaz embert vet-
kezni, ha nem akarnais.

Markalf,

A meg fogot Farkas, es ketretzbe tetetet,
nagy szarik, á vagy marakodik.

Salamon,

Eleg volna ennekem az meretek szerint va-
lotiszfesség, csak az VR. Isten ez vilagot ve-
sette volna ennekem birodalmom ala,

Markalf,

Nem adnak az eb kőlyőknek annyit, az
mennyit hizelkedik á farka,

Salamon.

A ki kesen megyen az asztalhoz, cleyti á
kest; Eten marad.

Markalf.

A könnyőn futois mi nem mindenűe el-
iuthat.

Salamon.

Mikor bantafodra vagy on á te feleséged
semmit ne fely tőle.

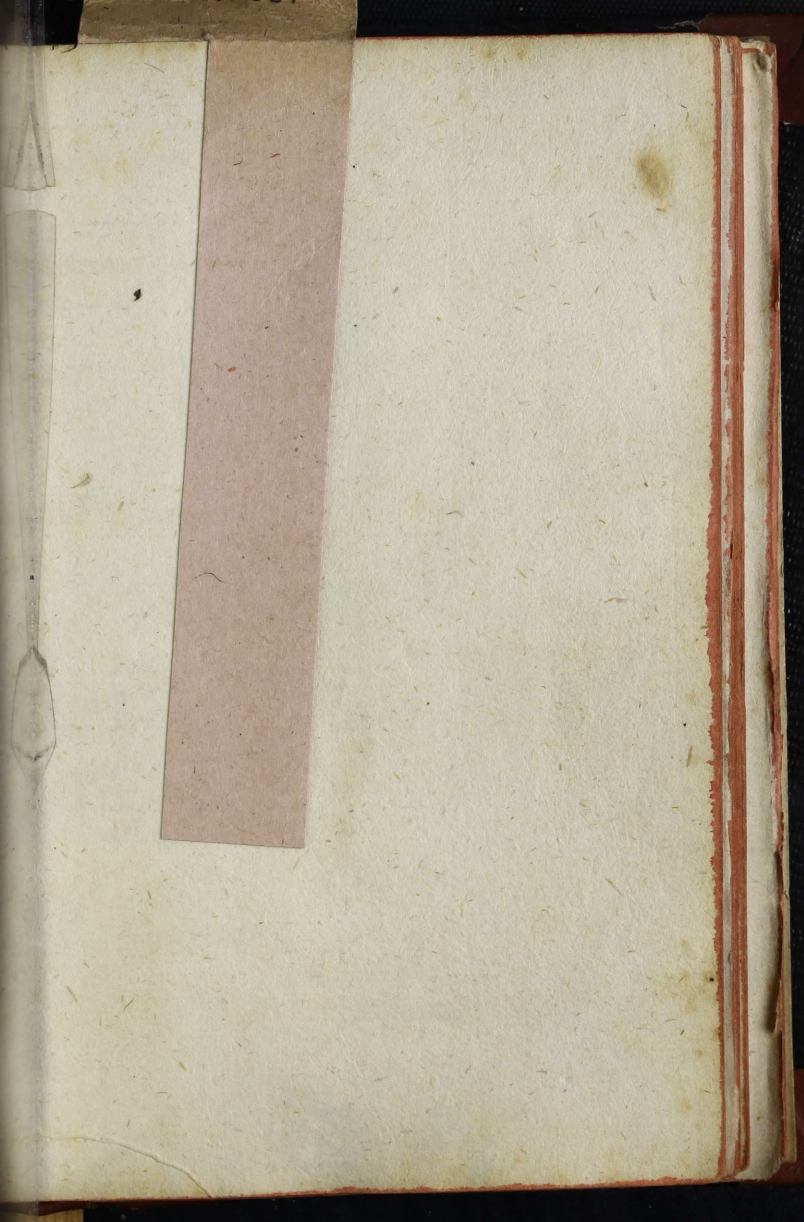
Markalf.

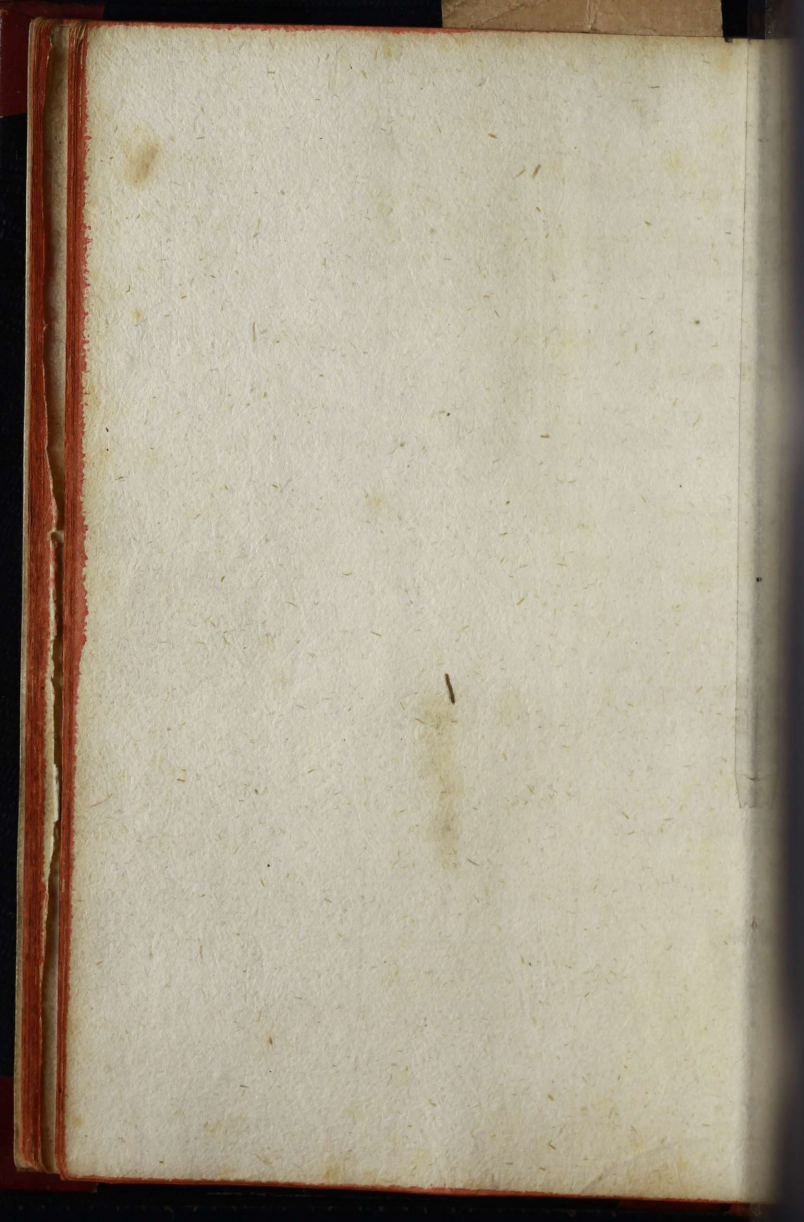
Lagy pasztor előtt á Farkas gyapyat szarik:
De á kemeny előtt nem.

Salamon.

Nem illik az ekesen szolas az bolondhoz.

Mar-

Markalf.

Nem illik az ebhez hogy nyerget hordoz,
zon hatan. Salamon.

Meg ütegesd oldalokat á te fíaidnak mig
gyermekdedek, es fel vehetik á fegyelmet.

Markalf.

A ki apolgattya es chokolgattya az Ba-
rant, nem gyűlöli á Koftis.

Salamon.

Minden Oefuenyek egy vtra tarnak,

Markalf.

Minden erek egy segre mennek.

Salamon.

Az io ember iot tehet á gonosz aszszony
emberbenis: Markalf.

Az io lakasbol io szar leszen, mellyet lab-
bal el kel tapodni, Azonkeppen á bestialis as-
szony embereketis le kel tapodni.

Salamon.

Szep ekeffeg á szép Aszszony ember az ó
Vvra mellet, es igen illik.

Markalf.

Igen illik az szomiu ember melle, az io
borral tele allo fazek:

Salamon.

Igen illik á szép fegyuer az en oldalomra,

B 5

Mar-

Markalf.

Igen illik az íó rakas fa az en kertem melle,

Salamon,

Mennel fellyeb valo vagy : Annal alaza,
Rosb legy mindenekben.

Markalf.

Iollouagol á ki hasonlatossokkal louagol.

Salamon.

A bölch fiu örömmel illeti az ó Attyat,
A gonosz pedig banattal es szomorúsaggal
illeti az ó Annyat.

Markalf.

Nem egyarant enkel az vidam es á bar
matos.

Salamon.

A ki keufet vet keufetis arat.

Markalf.

Mennel nagyob Der á vagy fagy vagy,
on, annal chikorgasb az vt.

Salamon.

Mindeneket tanachal chelekedgyel, Es
nem banod meg.

Markalf.

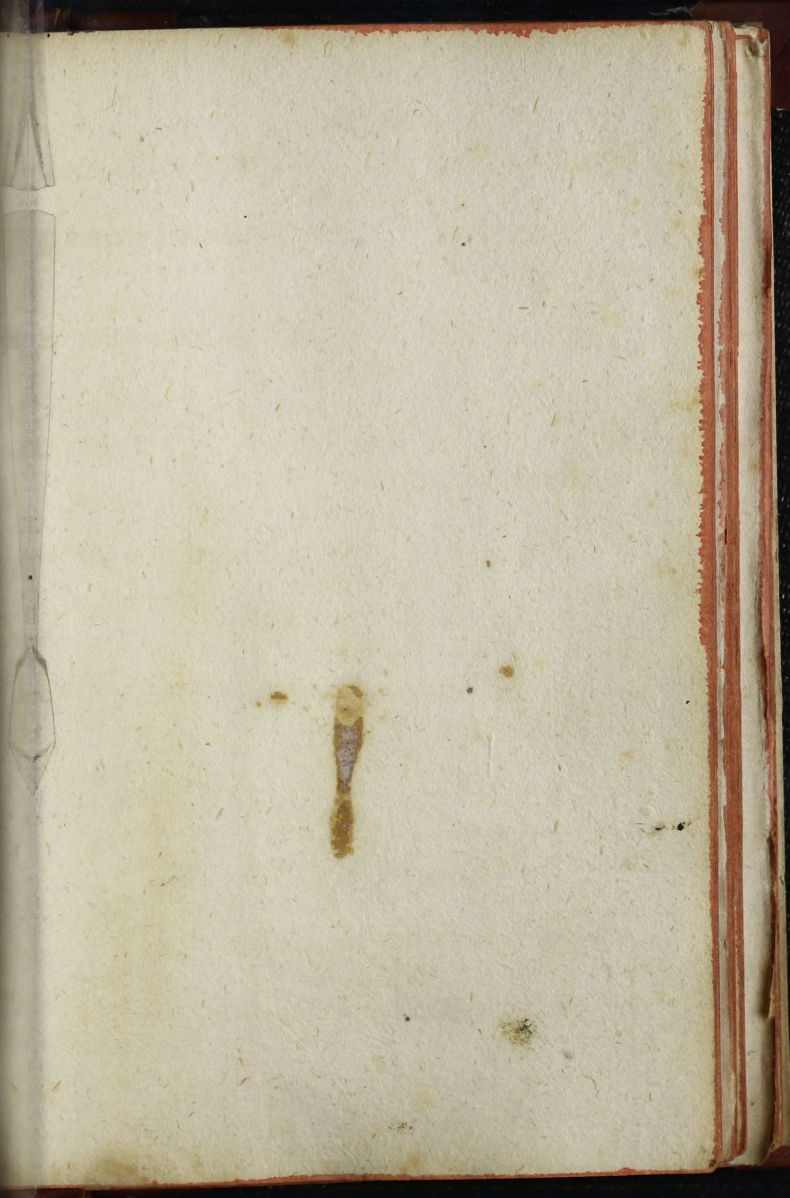
Eleg beteg azis á ki á beteget enél.

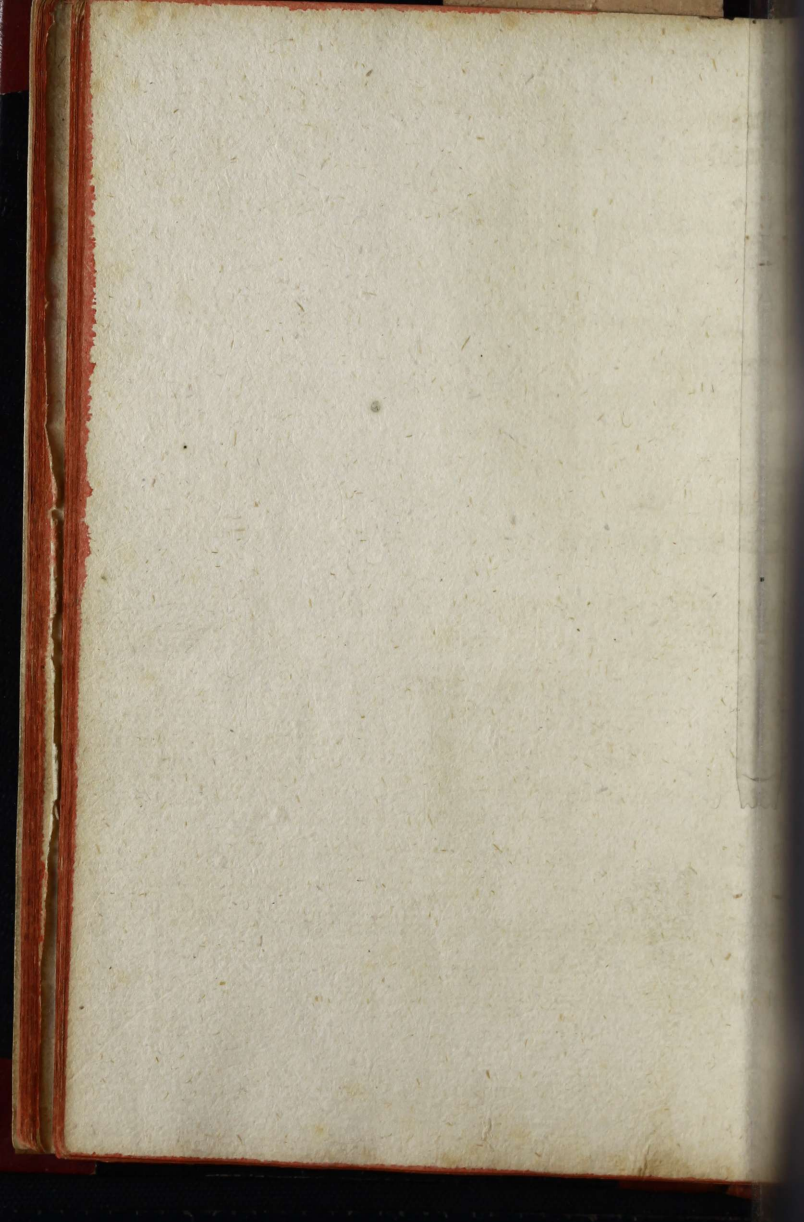
Salamon.

Mindeneknek ideie vagyon.

Markalf.

A mely Oekór Nyulat akarna fogni igen
mongya :

mongya: Im ma es im holnap, De vgyan
nem foghattya meg.

Salamon.

Immar en el faradek á szollasban ier nyu-
godgyunk el.

Markalf.

Semmikeppen nem hagyom el á beszé-
getést.

Salamon.

Touab en tólem immar nem lehet.

Markalf.

Ha nem lehet, nagy alazatoson mondgy
kuhit: Es vald meg hogy meg győzetettel:
Es á mit igirtel ad meg ennekem.

AZ SALAMON KIRALY DOL-
gosi, Es iőuedelmenek be szolgaltatoi
mondanak Markalfnak.

AZ Markalf beszédet haluan 'Bananiás az
Ioiaadának fia, es á Zabús á Kiralynak fol-
gaia, Es Adonias az Abdenak fia, kik ado fe-
dők valának, mondanak Markalfnak: Ezoka-
ert telennele harmad az mi vvrunknak orfa-
gaban? Meg hidd hogy ki vaiatának tene-
ked á te gonosz ket szemeid á te tők agyad-
bol: Mert iob leszen es ekesb hogy te feked
gyel

gyel á mi Vrunknak Meduei közöt, hogy sem
mint valami tisztre fel emelteffel.

Kinek Markalf felele: Mi ragad az em-
bernek (saluo honore) á seggire, hanem chak
szarbinchok? Miért igitte tehát azt enne-
kem á Kiraly? Akkoron eszt haluan Ventur
es Benedachar, Benesia, Bena Benatudab, Ban-
tharber, Achina, Day, Achinab, Bonia, Iose-
phus, Semes es Samer á Kiralynak tizenket fő
tiszttartoi, mondanak: Mit busittya è hituan
furkos fuuo hasu ember az mi Vrunkat: Miért
nem czapdóssák iol artzul, á vagy nagy palt-
zakkal iol meg apinaluan, hogy nem vetik ki
roua á Kiraly szeme elöl.

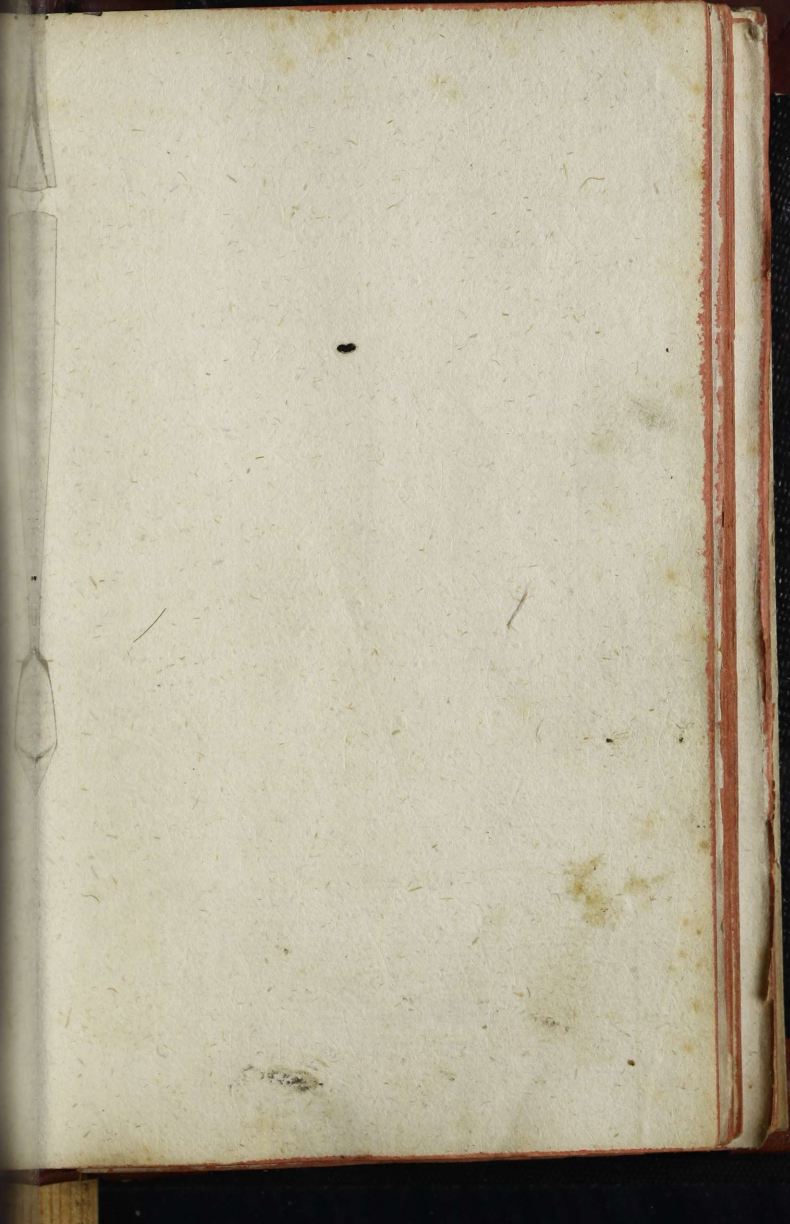
Erre á Salamon Kiraly felele: Ne legyen
az: De adgyanak eleget enni es bochassák
bekeuel. Akkor Markalf el forduluan felele
á Kiralynak: Mind el szenuedem valamit
mondasz, De en eszt mondom mindenkör:
Hogy á hol ninchen Kiraly ot ninchen tör-
ueny.

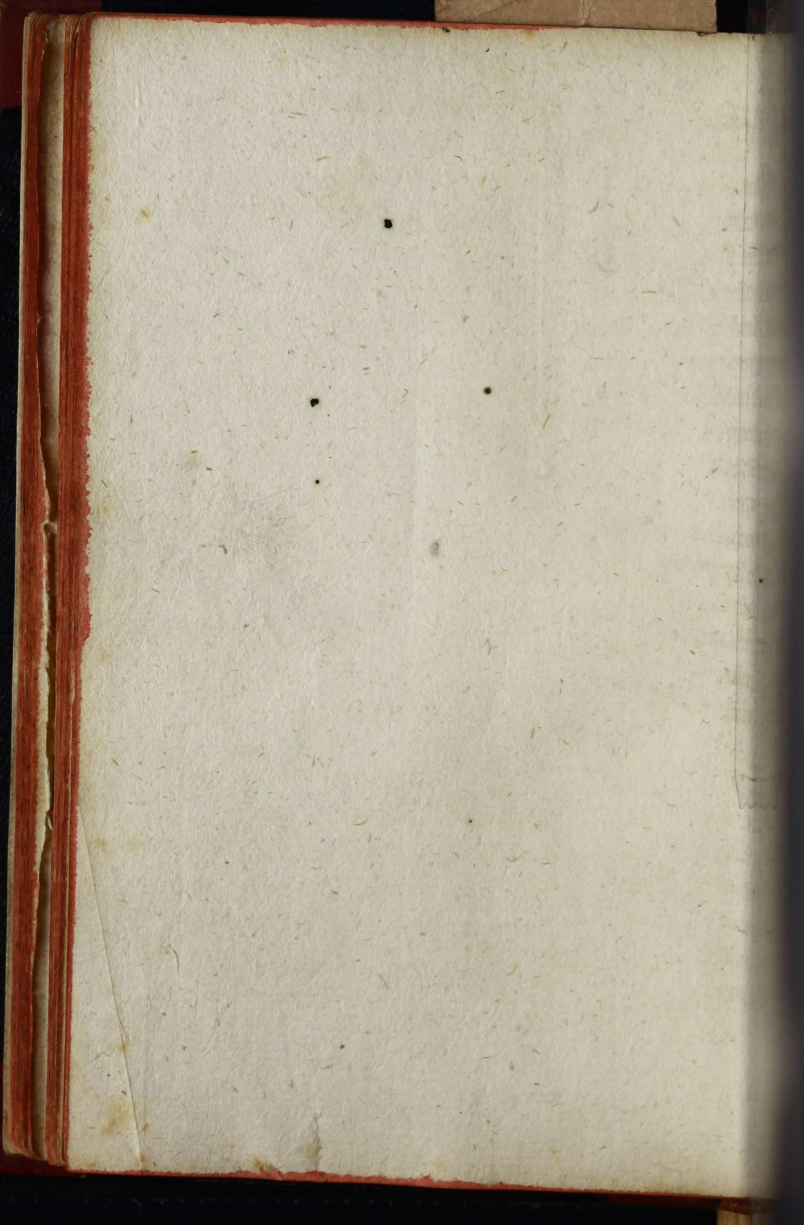
ITT MEG IRATTATIK MIKEP-
pen Salamon vadafni ki ment, es edgyik szol-

gaia meg mutatta á Markalf hazat, es
mikeppen kerdeszte á

Kiraly.

Az

AZ Kiraly azért egykor az ő vadászival es
sok vadászó ebekkel minék ytanna vada-
szot volna, történet szerent megyen vala az
Markalf szállása előtt elő. Es az ő louan oda
fele tere, es le haytuan feiet be nez vala az ay-
ton, hogy meg latna ki volna ott ben. Es
Markalf szola á Kiralynak: Itben vagyok
egy egesz ember, es egy fel, es á Lonak á feie;
Es á mennyit fel iő annyit szal ala: Erre Sala-
mon így felele: monda, Michoda á mit mon-
dal? Markalf felele: Mert az egesz ember en
vagyok ki itben ülek. A fel ember te vag az
louon ki ot kin ülsz es felig be haylottal: A
Lo feie penig annak á feie á kin ülsz, Salamon
kerde: Michoda á mik fel iőnek es ala men-
nek? Markalf monda: A Babok mellyek az en
fazakamban forranak. Salamon kerde: Hol
vadnak Attyad, Anyad, Batyad, es hugaid?
Markalf.

Az en Atyam á mezőben egy karbol ket
kart chinal: Az anyyam penig á szomszed
afszonnak aszt miueli, á mit többszer soha
nem miuel. A Battyam ot kin az fal alatt ül-
uen á mit talal mind meg őli: Nenem penig á
kamoraban üluen esztendeig valo neuetelet
sírattya,

Sala-

Salamon. Mit jegyeznek mind ezeket
Markalf.

Az en Atyam az mezőben az ősuént el a
karuan foglalni a mely az őföldén megyn a
tal, tóuifet rak oda : es az vtoniárok el iőnek
es ket artalmasb ősuenyeket chinalnak az egy
ból : es egy kربول kettő leszen.

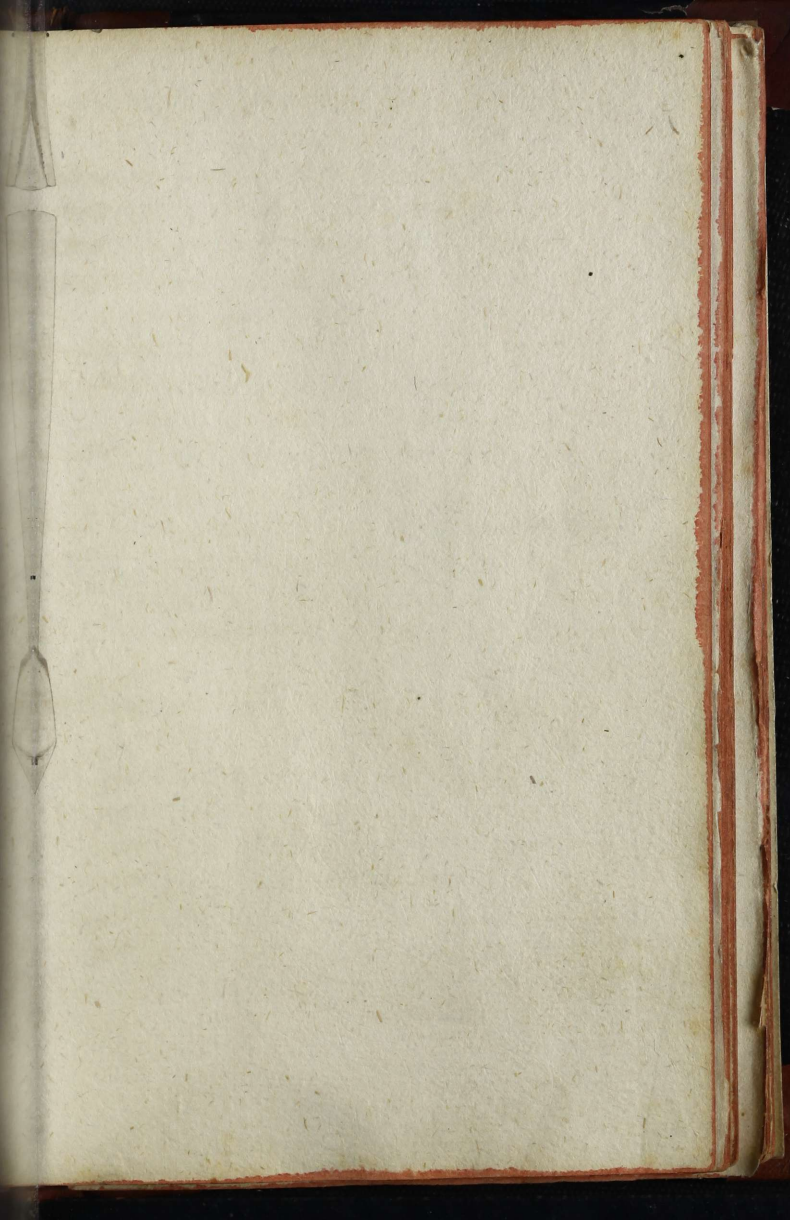
Az Anyam a szomszed afzszonnak a fe-
met fogia be, mert meg holt: mellyet töb szer-
neki nem miuel.

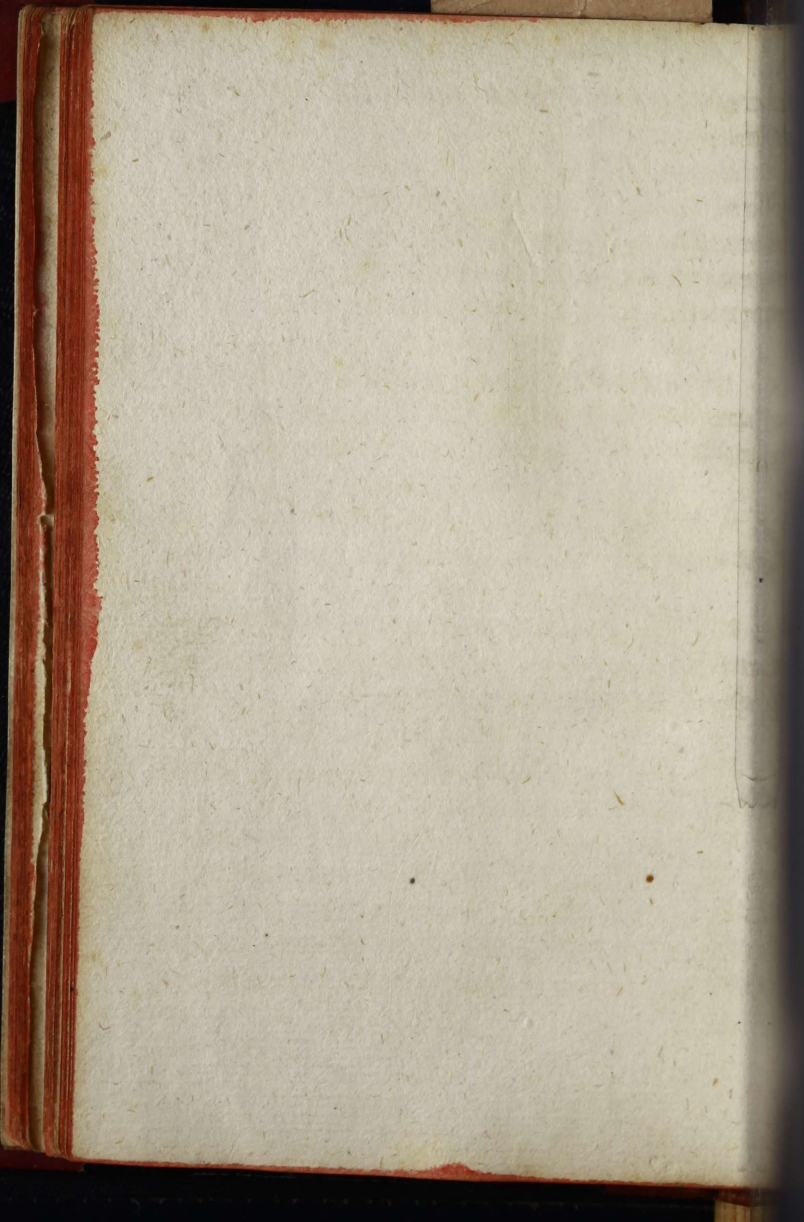
A Batyam penig, kin űluen az verőfeny-
en a mennyi tetuet talál mind meg őli.

Nenem viszontag ez el mult esztendő-
ben hogy egy Iffiat meg szeretet vala : es az
fok iadzodozas es neuetes kőzbe, chechezes
es chokolás kőzbe meg terheseduen, mostan
immar sir.

Erre Salamon monda : Honnet vagyön
è fok rauassag te benned ?

Markalf felele : Az te Attyadnak David
Kiralynak ideiben mikor volnek a te Attyad
orvosanak kis gyermeke, Egy neminemű
nap mikor oruoffagot chinalnanak a te Atty-
adnak : foganak egy Sas keselőt, kinek mi-
kor minden tetemet ki bontogattak volna
oruoffagnak, Akkor Bersabea a te Anyad
yeue

veue annak á szűnet, es kenyér hayrateuen
teneked á tűzben enned meg süte: Es hogy
en ot allok vala, hata mege á feien által vere á
kenyer haia á kin meg sült vala, es en meg
enem: Azert á mint velem az en rauassagom
innet vagyon: Mint hogy teneked á fiyvnek
meg eteleből az bölcheseg.

Salamon.

Az Isten teged vgy segellyen: En Ga-
baaban mikor volnek az Isten nekem megie-
lenek es be tölte engemet bölcheseggel.

Markalf.

Aszt szoktak mondani bölchnék, az ki
magat tartya bolondnak.

Salamon.

Nem hallottad mely nagy gazdagságo-
kat adott ennekem az Vyr Isten, annak felőte
nag bölchesegetis.

Markalf.

Hallottam Mert tudom hog az Vyr Isten
ot ad effő ahol akaria.

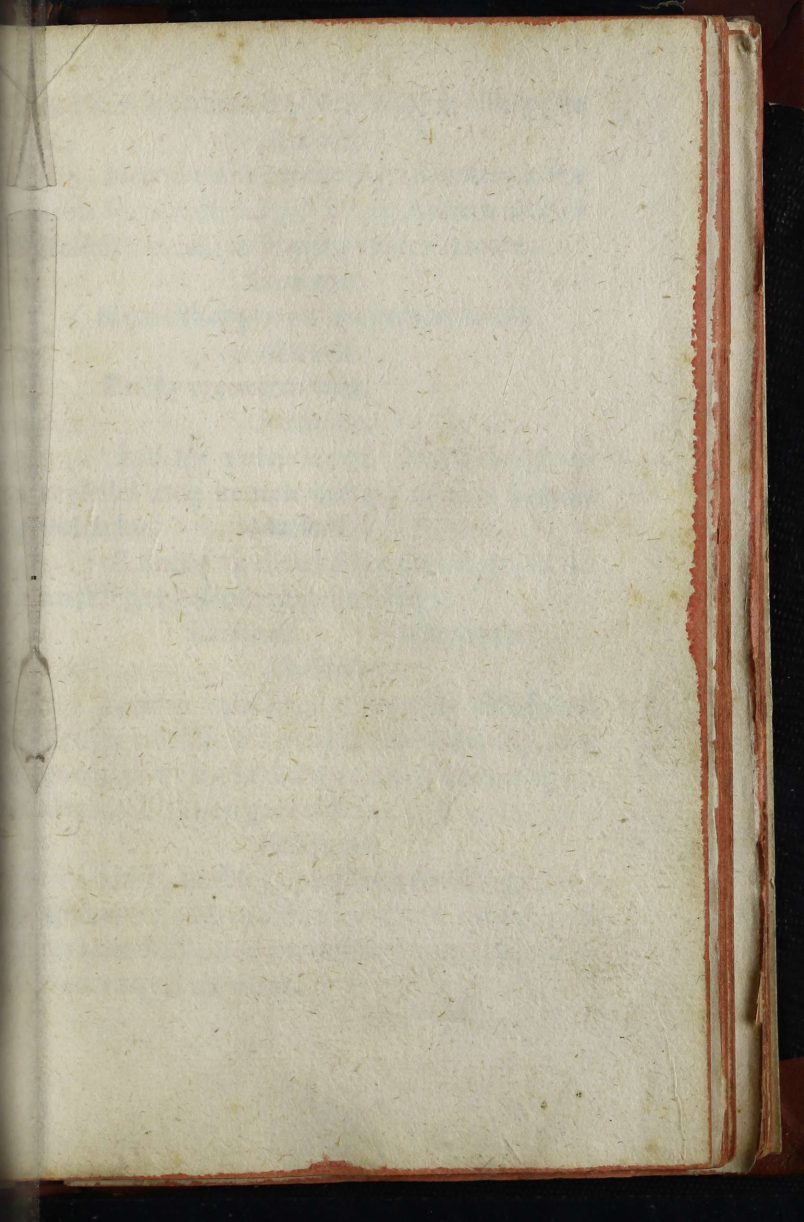
Ezen Salamon el mosolyodék es monda:
az en nepeim it kún varnak, nem alhatok to-
uab itt te veled, el kel mennem: De mond
meg á te Anyadnak hogy az iobbik únőnek
á teieből külgyn egy fazekkel ennekem: es

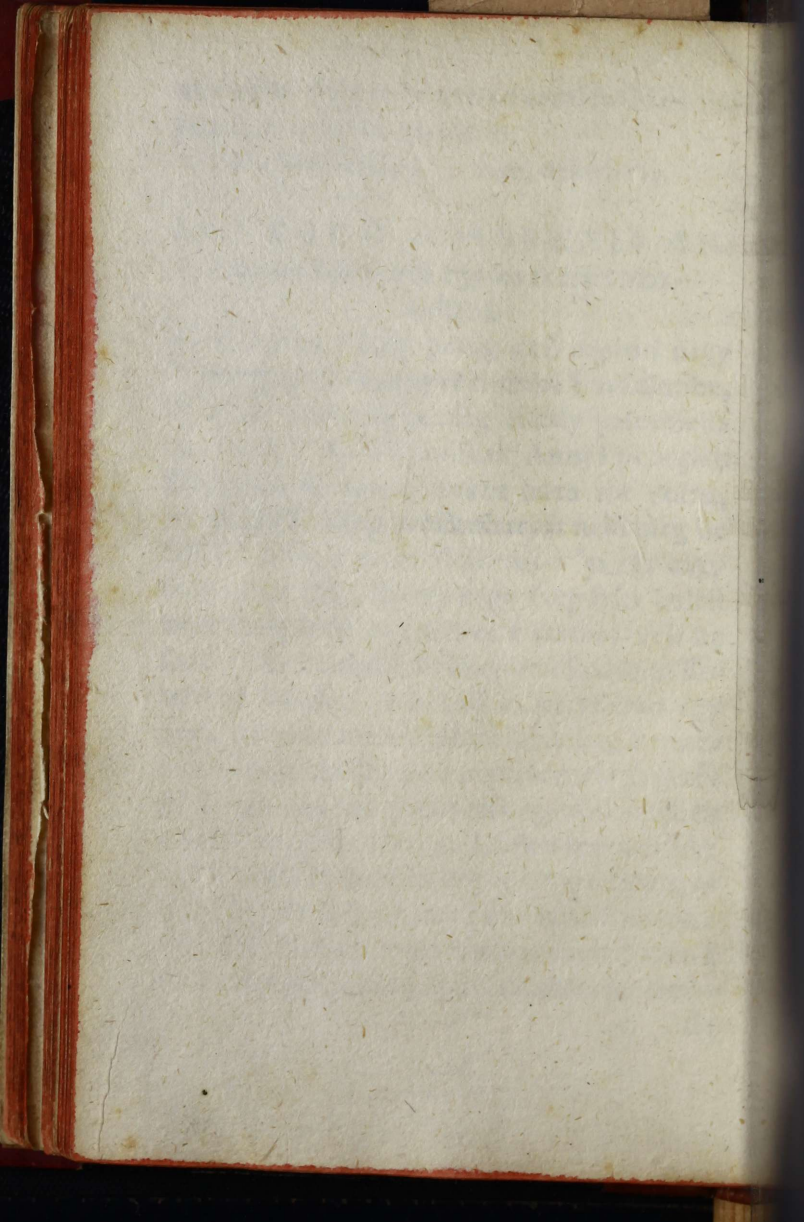
az fazakat fedgye be vgyan azon űnőből va-
loual, es te hozd ennekem.

Markalf felele: Meg miuelem.

ITT K Ű L D A MARKALF AN-
nya az Kiralynak egy fazak teiet Mar-
kalfrol.

SALAMon Kiraly penig az ő nepeuel nagy
pompaual es zengeffel mene Ierusalembe,
es mint hatalmas gazdag Kiraly palotaiaba
be mene: Az Markalfnak Annya peniglen
Floscenia Afzszony mikor haza iőt volna,
Markalf á Kiraly parancholattyat neki meg be-
szelle: Akkor azert Floscenia vőn egy nagy
fazak teiet elő, Es egy nagy szep feier belest
kene meg szep teiffellel es á fazakat vele be-
fede: Es Markalfot ekkeppen Salamon Ki-
ralihoz küldte: Markalf azert vtaban egy
mezőn mikor meñe, felőtte igen meg heuite-
zek es meg vereítezek á napnak melegsegetől
Es le üle, es leg ottan lata egy afzszu tehen
ganait, es igen lassan az fazakat le teue, Az
belest le üluen meg eddegele nagy szepen, es
á Tehenganeual á fazakat be fede. Mikor im-
mar á Kiralihoz iutot volna, ezenkeppen á
Kiralynak be mutata á teies fazakat. Es mon-
da

abba a Kiraly : Miert fedtek a fazakat ekkeppen
be. Markalf,

Nem de azt parancholtad valae, hogy
azon Vynóból fedgye be az Anyam a teies
fazakat: es ime akkeppen chelekettettet.

Salamon.

Nem ekkeppen parancholtam vala?

Markalf.

En így ertottem vala.

Salamon.

Iob lőt volna ha egy szep belest szep
teyfellet meg kentek volna, es ayal fedtek
volna be. Markalf.

Szinte vgy chelekedet vala Anyam, de
az ghleg el változrta elmemet:

Salamon.

Mikeppen?

Markalf.

Tudom vala hogy te nem szükölködnel
kenyer nélkül: En penig szükölköduen meg
quem a belest, es elmemet el változuán vg fe-
dem be Tehen ganeual.

Salamon.

Ezen most legy vendegem: Im meg en-
gedem ez edgyet: De ha ez egyel iol nem vi-
gyazandosz mint en, holnapi napon bator ne
remenyed eletedet.

C

ITT

IT AZ KIRALY MARKALFAIA

az eyet alom nélkül töltik el.

SALAMON és Markalf egybe ülnek, es eggy keues vartatua Markalf alonni kezde, es hortyogni: Kinek Salamon monda; Aloszol Markalf, Markalf.

Nem aloszol, de magamban futtogok.

Salamon. Mit futtogsz?

Markalf.

Azt, hogy az Nyulnak á farkaban annyiz vagyon mint szinte az hata gerentziben.

Salamon.

Ha ezt meg nem bizonyitod, halálnak les fia: Es esmet hogy á Kiraly halgatnia kezde Markalf el aluuek, Kinek az Kiraly monda; Aloszol Markalf? Markalf.

Nem aloszol, de magamban gondolkozom.

Salamon. Mit gondolkodol?

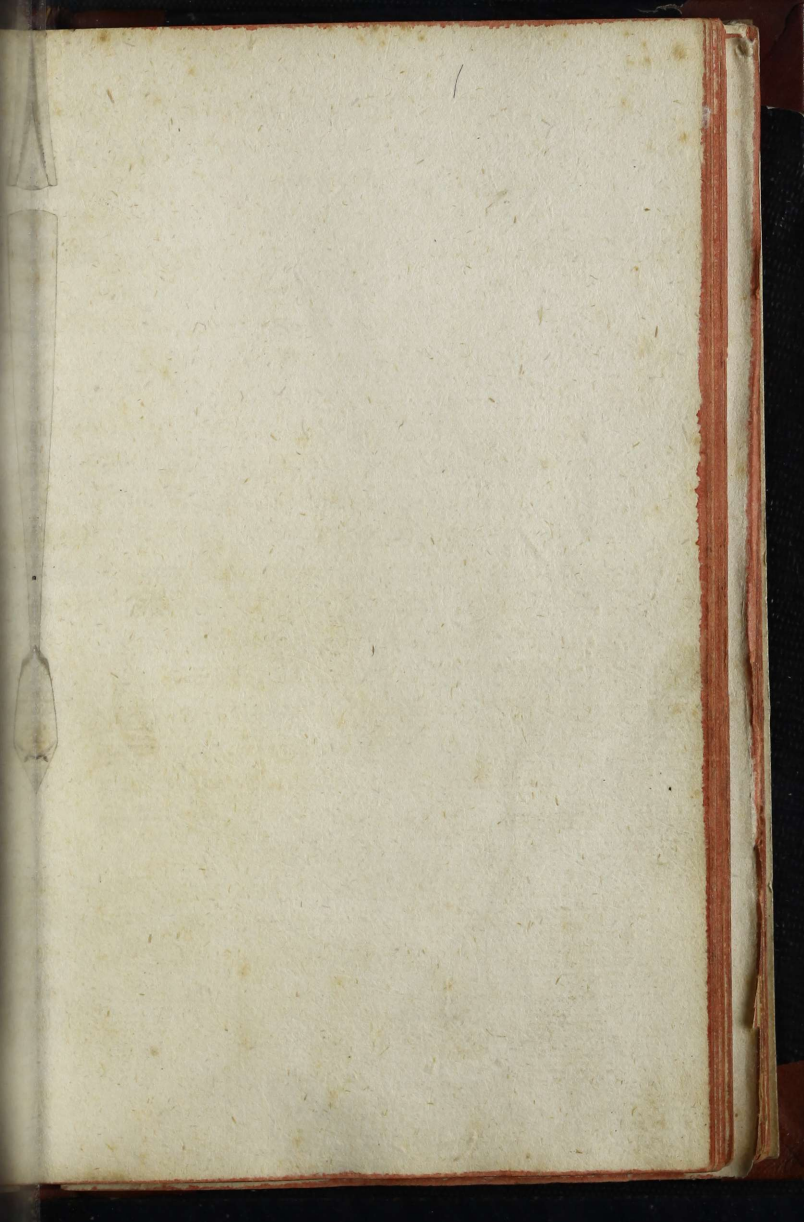
Markalf.

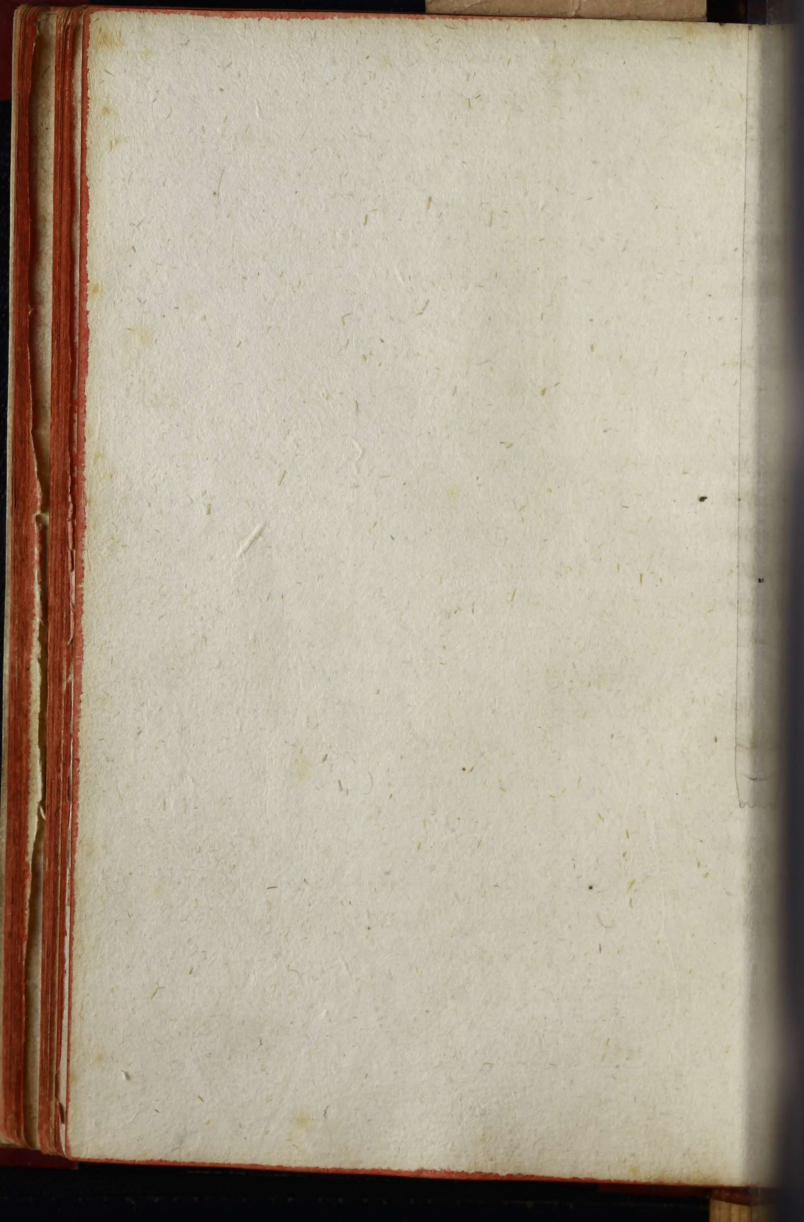
Azt, hogy az Szarkaban annyi feier toll vagyon menyi fekete,

Salamon.

Ha ez tis meg nem bizonyitod, halálnak les fia. Es esmet hogy Salamon halgatnia kezde, Markalf el szunyodek, es erőssen kezde hortyogni, Kinek Salamon monda: Aloszol Markalf?

Mar-

Markalf.

Nem aluszom, de magamban beszéllek.

Salamon. Mit beszéllesz?

Markalf.

Aszt, hogy Eg alat semminemű allat nincsen
feierb az Nap vilaganal.

Salamon.

Tehat á Nap vilag feierb volna á Teynek

Markalf, Feierb tat.

Salamon.

Meg kel teneked eszt bizonyitanod. Ez
v tanismet hogy Salamon vezteg lenni kezd
de es vigyazni: Markalf el aluuek, es erőssen
kezde funi. Kinek Salamon monda: Megis aa
aloszol Markalf?

Markalf.

Nem aluszom, de csak gondolkodom.

Salamon. Mit gondolkodol?

Markalf. Hogy semmit alszszony ember
nek hinni nem kellyen az embernek.

Salamon.

Eztis meg kel teneked bizonyitanod. Es
mikor esmet vezteglenni kezdet volna Sala
mon, Markalf el aluuek, es horthyogni kezd.
Kinek Salamon monda: Aloszol Markalf?

Markalf.

Nem aloszom, de csak gondolkodom!

Salamon. Miről gondolkodol? Markalf. 31
Arról hogy nagyobb a természet ászokasna.

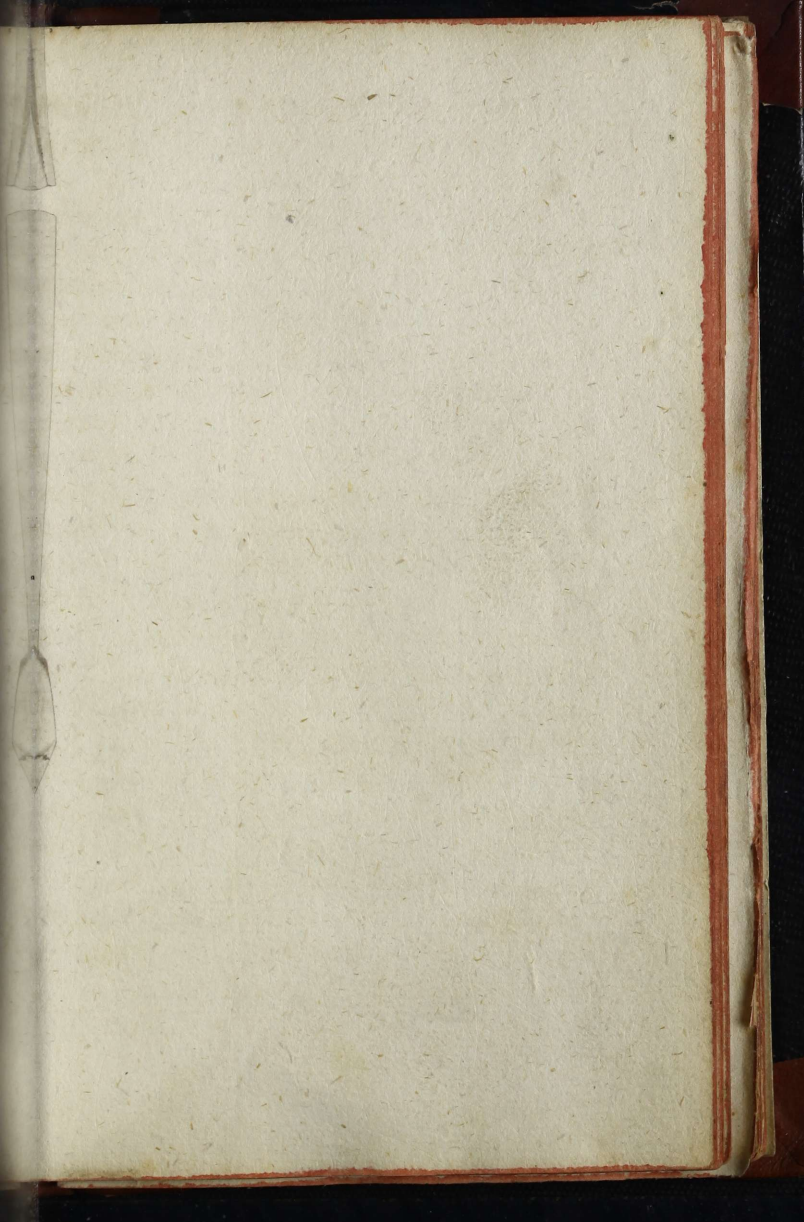
Salamon.

Ha meg nem bizonyíthatod meg hallsz.
Ezeknek vtanna az ey el teluen, Salamon
hogy el faradot vala az ő agyas hazaban el
nyugounek, es Markalf a Kiralyt el hagyuan,
nagy sietseggel el futa az ő Nenyéhez Fudaza
aszszonyhoz, es tettei vala magat hogy igen
szomorú volna, es monda nenyének. A Sala-
mon Kiraly ream igen meg haragut, el nem
szenuedhetem az ő fenyegeteset, es boszszu-
sag tetelet. De en egy keft veszek az en ru-
ham ala, es ma mikor ingyen sem velne az
szűűbe be űtöm es meg őlem őtet. Mostan
ez okaert en szerelmes Neniem engem be ne
vadoly, de nagy hívveggel el titkoly, es meg
chak az en Atyam fianak a Bufridusnak se
mond meg eszt è dolgot.

Kinek Fudasa felele : Atyamfia Markalf
semmit hozzam ne ketelkedgyel : Mert ha
szinte feiemet el kellene eretted vestenemis,
meg nem mondanalak,

Ezeknek vtanna azért Markalf meg tere
nagy titkon a Kiralynak vduaraba : es a feny-
es nap be tölte a Kiralynak vduarat,

ITT T

ITT MARKALF MINDENEKET

meg bizonyit az Kiralynak mellyeket
gondolt vala.

SAlamon fel keluen agyabol, üle az ő Kira-
ly szekibe az palotaban. Es hamar ke-
resenek egy Nyulat az Kiraly parancholatty
ara, es eleibe viuek, es meg szamlalak az ize-
ket, es vgy talalak az mint Markalf meg mon-
ta vala. Annak vtanna keresenek Szarkat,
es abbanis annyi feier tollat mint feketet ta-
lalanak.

Ezeknek vtanna Markalf mikor az Ki-
raly nem tudna egy palaszok teiet be vtn az
Kiraly kamoraiaban, es be dug az ablako-
kat, hogy az vilagossag be ne mehetne. Es
egy keues vartatua be hiua az Kiralt.

Mikor azert az Kiraly be menne az pa-
laszk teyre haga az labauat, es csak alig tar-
tozhatek meg hogy az földre nem esek. Es
meg haraguan az Kiraly, monda: Te vesze-
delemnek fia, mit tóttel ide lab ala? Markalf
felele: Mit haragból é dologert? ne haragod-
gyal. Nem de te mondadé hogy feier bá tey
az nap vilagnal: Mire hat hogy most nem
latz az teytől mint az napnak vilagatol lat-
battal volna, Igazat itely mert semmit nem
vetettem,

Salamon.

Isten bochasson teneked: az en ruhám
mind be keueredet. Az nyakamis meg szá-
kad vala ennekem á te ehelekedet mia, ha
meg ne tartozhassam, es nem vetettefe elle-
nem.

Markalf.

Maszfzor meg oltalmazd magadat, De
mostan le ülucn tegy igaz itiletet ennekem az
en panaszolkodasomrol mellyet meg beszél-
lek előtted.

Mikor azért a Kiraly le ült volna, Mar-
kalf ekkeppen panaszolkodik vala ő előtte:
Vagyon Vvram egy nenem kinek Fudaza ne-
ve, ki paraznasagban talaltatot, es meg ter-
heseduen, szegyenbe keuerte minden nem-
zetsegemet, es mind az által megis reszt akar
venni az mi Atyánk öröksegeben.

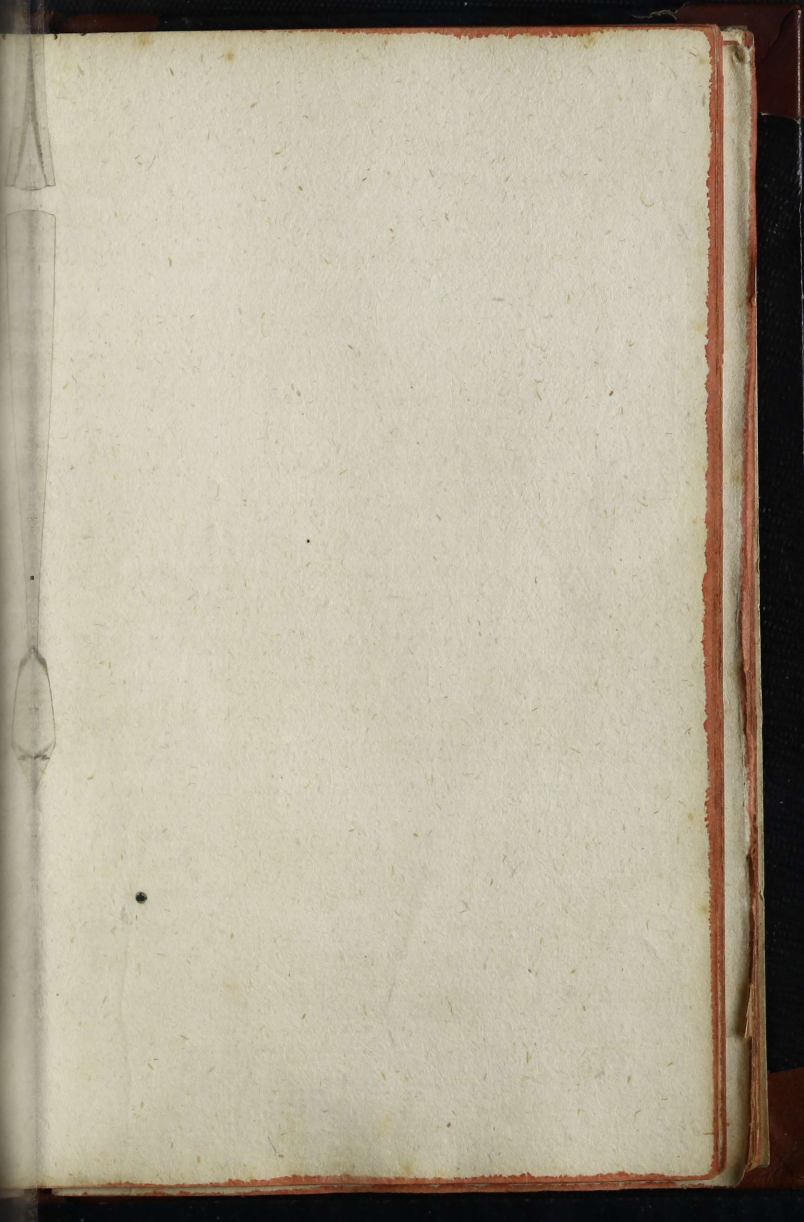
Erre Salamon így felele: hiyak ide előm-
be az te nenedet, es hallyuk meg mit felel el-
lenned.

MARKALF PANASZOLKO-

dik az Kiraly előtt az ő menyere.

Mikor azért Fudasa aszfzont oda hittak
volna, hogy lata az Kiraly mosolyodek
rayta es monda: Meg tettzik igen szepen hog-

ez

ez Aszföny nemnye Markalfnak. Mert az Fudazának teste allapattya kurta, törpe, es igen temerdek vala mint ha hafas volt volna: Es valanak nagy temerdek labai, es mind két rőuel santal vala. Te kentettel, szemeciuel es teste allassaua! Markalfhoz hasonlatos vala.

Monda azért Salamon Markalfnak: mond meg mi panaszod vagyon teneked nemedre? Markalf fel keluen ilyen feleletet tőn: Vvram Kiraly panaszt teszek te előtted az en nenemre: Mert kuruaui lőt es meg nehezkesült az mint im szemeddel iol latod. Meg rutította minden nemzetsegemet, es megis reszt akarna venni az en Atyam örökségében: Annak okaert kerlek parancholy, hogy ne vehessen reszt az örökségből.

Eszte haluan Fudaza fel geriede es be telek dühösséggel es ilyen szokat szolla mergeiben. Oh te gonosz hizelkedő es nyalakodohituan lator, miért ne vennek reszt az en örökségemből: Nemde Markalffe Floscenia aszföny szülte engemetis, Ki ennekemis szinte olyan anyam volt mind teneked?

Markalffelele: Nem leszen reszed az örökségben, mert a te latorlagot mia el itelik tőled

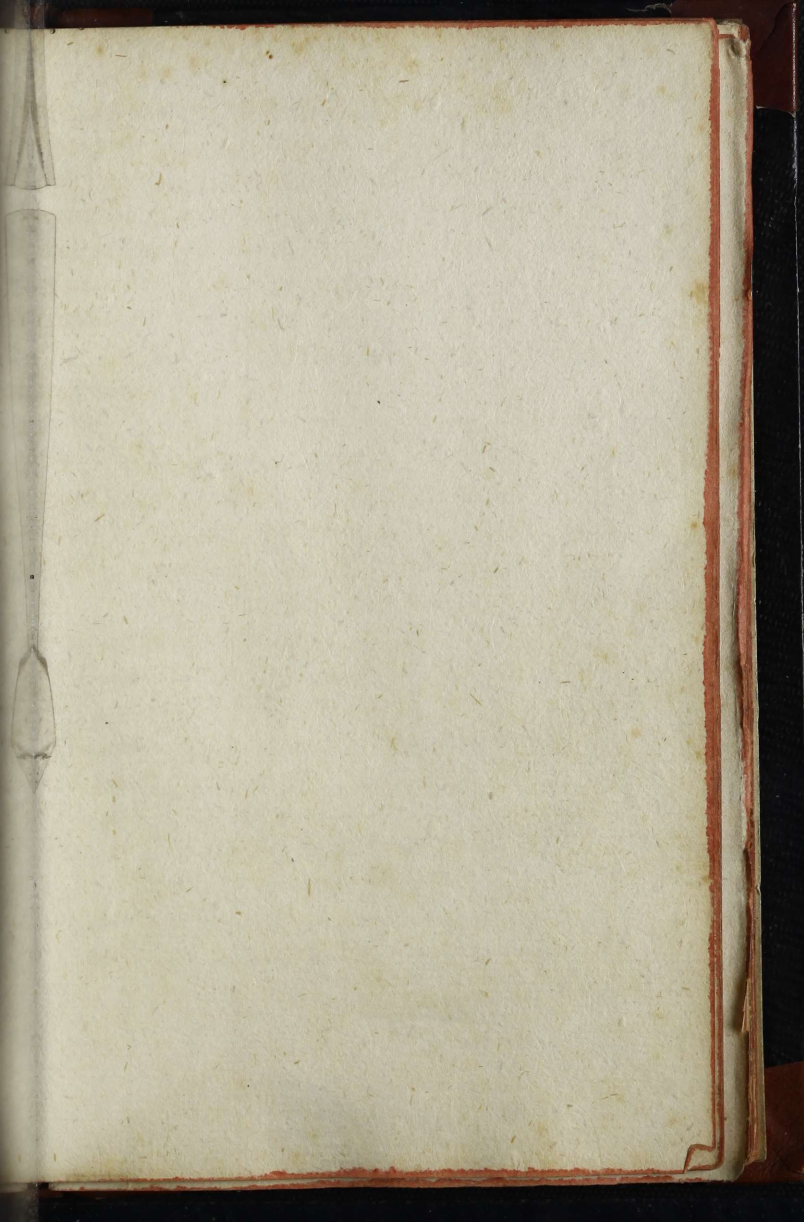
led az örökseget. Fudaza eszt haluan monda: Semmikeppen nem lehet az: Mert ha vetkeztem meg iobbitom eletemet. De en esküfem az Istenre, es az ő iauaira es hatalmas sagra, hogy ha engemet bekeuel el nem borchatalz, szent aszszony el veszessen, ha oly dolgotat nem mondom ki. Melyert tegedet az Kiraly azontul fel akasztat.

Markalf eszt haluan monda. Te ochmarut fosos kurua, mit mondhatnal, ha senki nek semmit nem vetettem. Fudasa felele: Igenis vetkezstel te ala valo alnok rosz ember: Mert meg akarod ölni az Kiralt. Es ha nem hinnek beszédemet, keressék meg az keft az te ruhad alates ot lölik meg.

Mikor azért az vduar nepe keresne az keft es nem találta. Markalf monda az környülalloknak es az Kiralynak: Nema de igazan mondottame: Hogy semmit batorlagoson nem kelaszony embernek hinni. Es mikor mindnyaian el fakattanak volna neuetue, monda Salamon Kiraly: Mindeneket okoson chelekedel ő Markalf.

Markalf.

Minem okosság ez: De az mit chak trefaba biztam vala neniemre, mingyart ki fechege

chege mint ha igaz lőt volna, ilyen az aszfó,
ny embernek ő természeté.

Salamon.

Miert mondad penig aszt, hogy nagyobb
az természet az szokasnal,

Markalf.

Vary egy keüefet, es minek előtte elalon-
nal meg mutatom asztis teneked.

I T T M A R K A L F K I B O,

chat három egereket az kón-

tós vvyabol.

MIkor immar az nap el nyugot volna, es
az vachoranak ideie el közelgetet vol-
na, az Kiraly leüle az vachorához nagy ke-
születtel mind az vduar nepeuel egyetembe:
Es Markalf üluen az tób szolgakkal, három
egereket rekesztet vala az Köntös vvyaba:
Mert vala az Kiraly vduaraban egy Machka,
kit vgy szoktattak vala hogy minden vacho-
ranak ideien gyertyat tartana az Kiraly e-
lőt. Es mind az vduar nepe előtt aluan az
ket vtolso laban, es az ketteiuel az vilagot
tartuan. Mikor azért immar mindnyajan
vachoraltanak volna, Markalf ki bocha-
ta edgyet az egerek közzül, kit hogy latot

C 5

volna

Volna az Machka és vtanna akart volna in-
dulni, az Kiraly meg fenyegete es nem moz-
dula ki helyeből, az masikalís hasonlatos
keppen lón az dolog. Harmadikatis Mar-
kalf ki bochata, mellyet hogy meg lata az
Machka touab nem tarthata az gyertyath, ha,
nem el vete es az eger vtan futamek, es meg
foga futtaban. **E**sz latuan Markalf monda á
Kiralynak: Ime Kiraly te előtted meg bizo-
nyitam hogy nagyobb az természet az szokas-
nal es tanyitasnal.

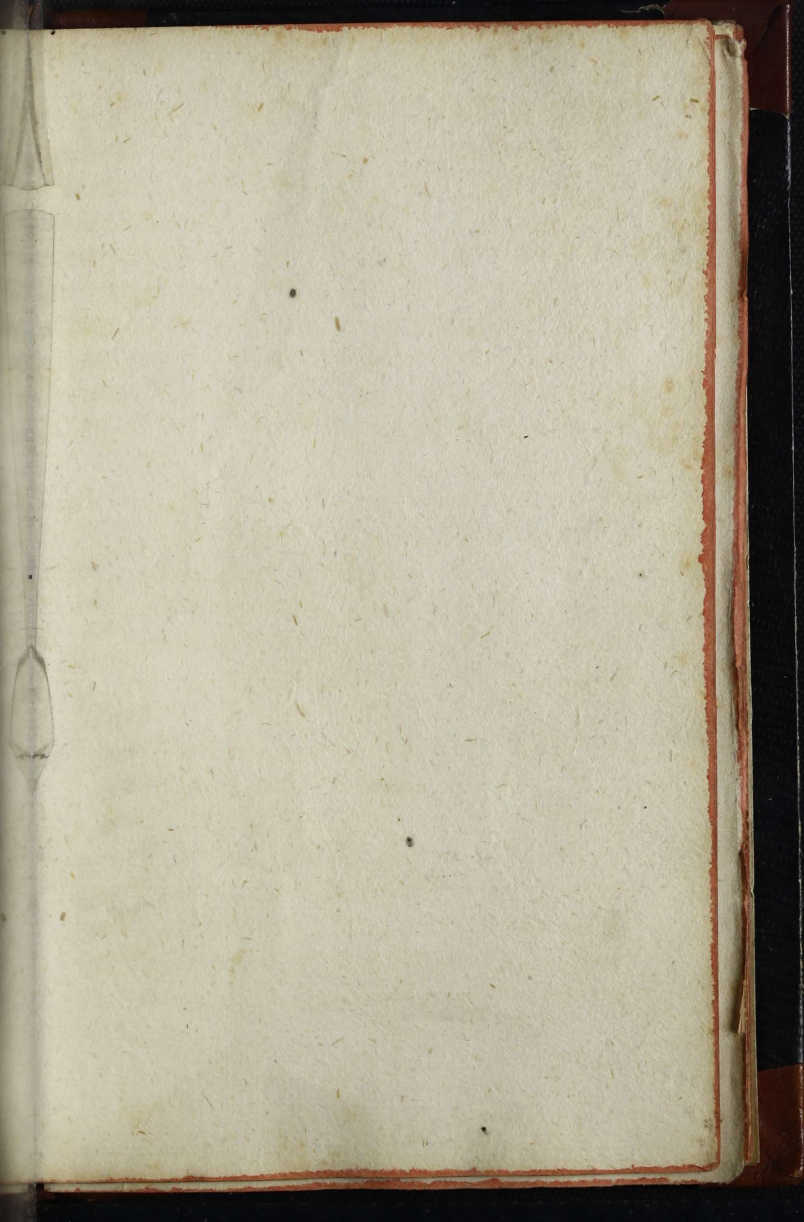
Salamonfelele: Vzzetek el őtet es vessetek
ki szemeim elől: Es ha többszer ide iöuend,
huzichatok rea az en ebeimet, szaggassak el.

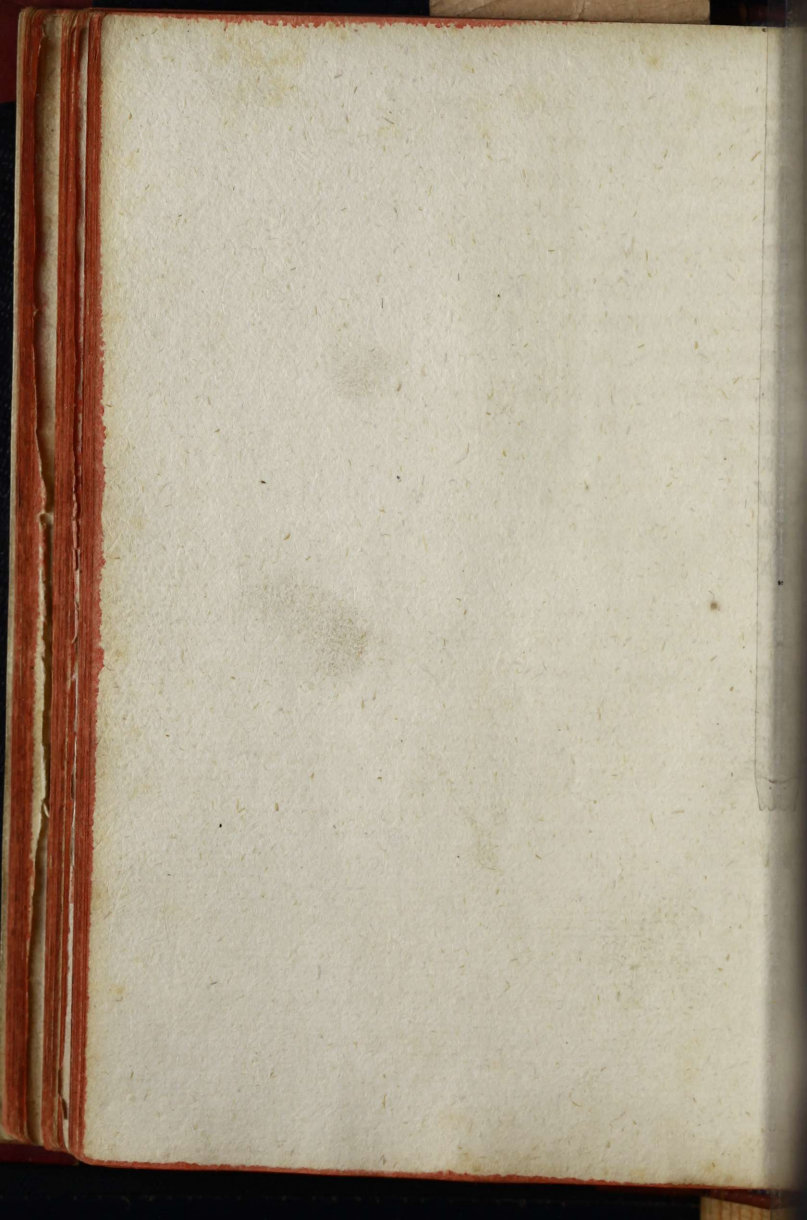
Markalf föla s-monda: Mostan tudom bi-
zennyal, nyilván mondhatom, hogy ot va-
gyongonosz vduar ahol ninchen igazság.

ITT KIBOCHAT MARKALF

cő Nyulat, es az ebek vtanna rohanának.

Mikor azért ki űztek volna az vduarbol
Markalfot, kezde magaban ezkeppen
beszelgetni: Sem imigy, sem amugy ábólt
Salamonnak nem leszen nyugodalma Mar-
kalfot, meg latya. Masod nap azért fel kel-
uen agyabol gondolkodni kezde. Mikepen
mehetne

mehetne az Kiraly vduaraba: vgy hogy az
Kiraly ebei őtet meg ne szaggatnak. Es el
mene vón egy eleuen nyulat es ruhaia ala ta-
karita, es vgy tere az Kiraly vduaraba. Kit
mikor az szolgak meg lattak volna az ebeket
ő rezia huzitak. Merkalf penig az nyulat ki
bochata, es mingyaraft az ebek Markalfot el
hagyak es az nyul vtan rohananak. Ekkeppen
Markalf az Kiraly elcibe fel mene: Kit hogy
az Kiraly meg lata monda: ki bochatot ide
be tegedet? Markalf felele: Nem keues ras-
uassag. Salamon monda: Mit űznek az ebek?
Markalf felele: az mi előttek fut. Salamon mē
fut előttek? Markalf: az mit űznek.

Salamon monda: Meg lassad hogy maít az
en palotamban nyaladot semmire ne pőkyed
hanem az puszta földre, hogy meg ne rutich
az Szőnyegek el be vont padimontomat es
falokat. Vala annak okaert az Kiraly Palo-
taia be vonua külömb külömb fele draga Kar-
pitokkal.

ITT AZ MARKALF PŐKIK AZ
Kiralynak egy kopasz szolgaianak az
homlokara,

Mikor

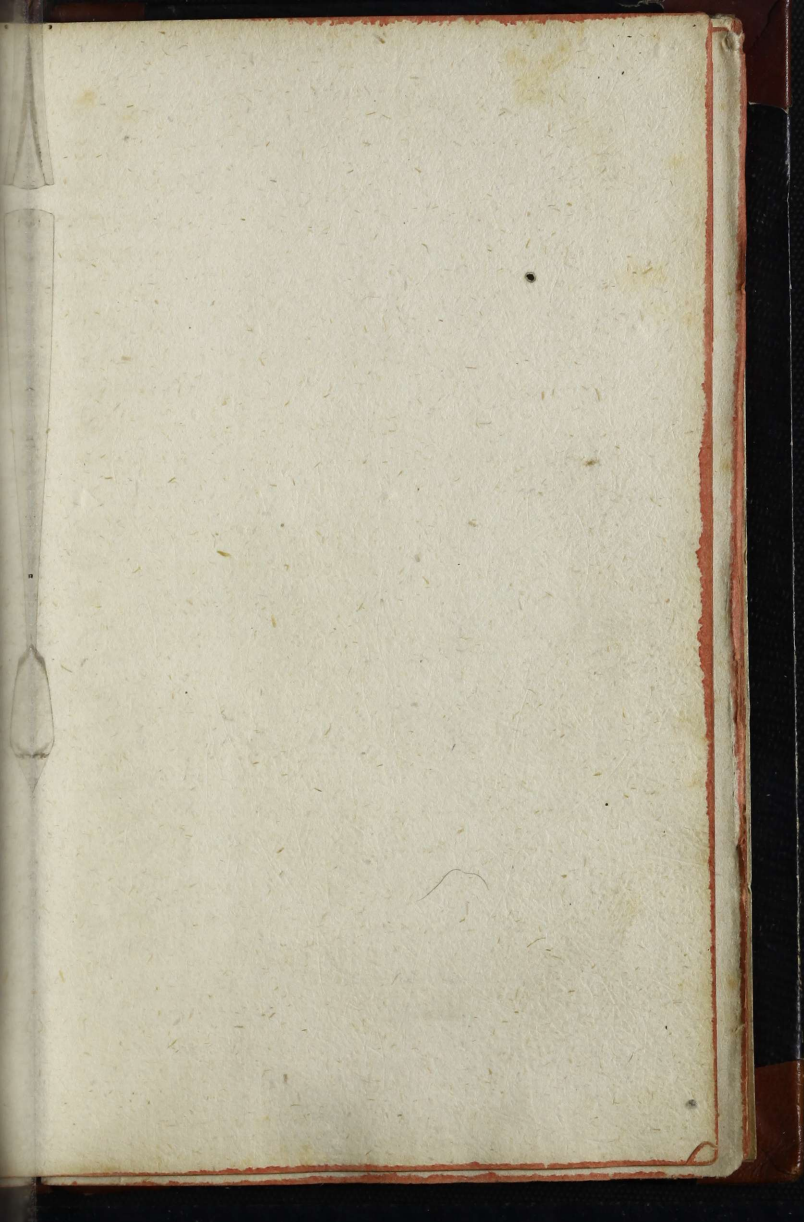
MIKor azért az Markalf igen horutna, es
az beszelles köziben az sok nyál bővöl-
kődnek az ő szaiaban, ket fele tekente es lata
mellete az Kiralynak egy kopasz szolgaiat vd-
uarlani: Akkor azért az szorosságban hogy
nem lathata tiszta földet kire póknek, meg
gyűtte az ő nyalat az szaiaban, es nagy erő-
tetue igen nagyot pókek az kopasz embernek
homlokara. Es az kopasz ember igen elpi-
rula, es meg tőrle mingyaraft az ő homlokata.
Es az Kiraly labához borula, es nagy panaszt
tőn Markalfra.

Salamon monda: Miert hogy ekkeppen
rutitad meg az kopasz embernek homlokata?

Markalf felele: Nem rutitottam, hanem
meg ganaiofstam: hiszem az souany földre
(azert az ganeyth) szoktak hordani, hogy az
yetemennyek benne termőbbek legyenek.

Salamon monda: mikeppen illik ez az
kopasz emberre: Markalf.

Nem de nem te tiltade meg, hogy maso-
houa ne pókiem, hanem csak az pusztá föld-
re: es hogy latam ez kopasz embernek fejet
gondolam mingyaraft meztelen es pusztá
földnek lenni, es vgy pókem reaia. Nem il-
lik azért hogy az Kiraly meg haragodgyek
ezert,

ezert, mert az ő maga hasznaert műveltem
Mert hogy ha az ő homlokat ennek előtt
gyakorta ekkeppen öntősztek volna, az ha
szepen meg nót volna.

Salamon.

Istenteged meg rontson : Mert az kopasz
emberek az több embereknel tisztelendőbbek.
Mert az kopaszág nem rutlag, hanem tiszte-
leges ekeffeg.

Markalf.

Sőt inkább a kopaszág csak legyenek va-
ló vndoklag. Mert im iol latom oh Kiraly,
hogy az legyen az ő kopasz homlokat inkább
szalljak, hogy sem mint az több hajas embere-
ket : Mert az tudgyak hogy valami Eszter-
garba metzet szep szelentze, kiben valami e-
des ital volna, auagy velik hogy valami szep
sim kővv, ki meg kenettetet volna valami e-
deffeguel, es azért östromlyak ekkeppen az ő
homlokat.

Erre az Kiraly előtt felele a kopasz ember :
Mi dolog hogy ez hituan alavalo galyat em-
bert ide be bochattyak, hogy minket ezkep-
pen rutollyon az mi Kiralyunk előtt ? Vessék
ki toua az ayton.

Markalf.

Bekeffeg bodoglag : Halgals, es im enis
halgatok immar.

ITT

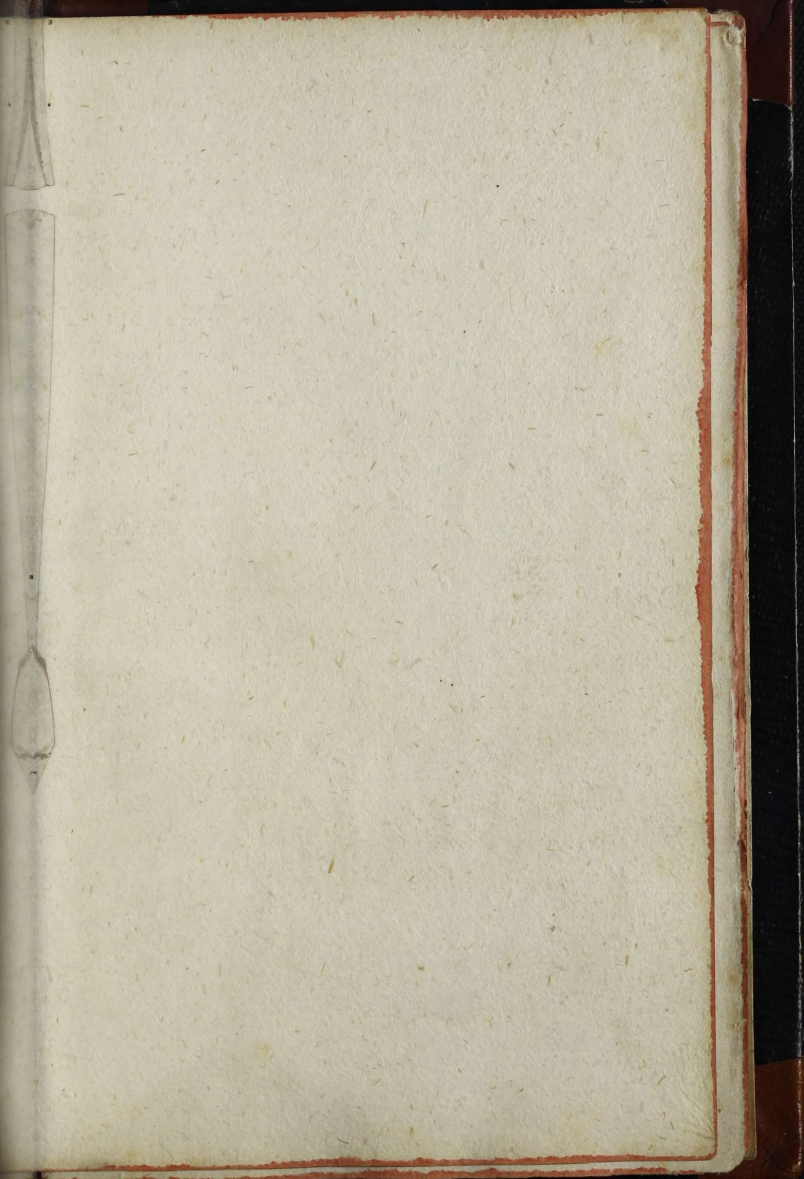
ITT IMMAR IOENEK KET ASZ
szonyi allatok az Kiraly eleibe, ket gyermek-
kel: holtual el eleuenuel, 3. Reg. 3.

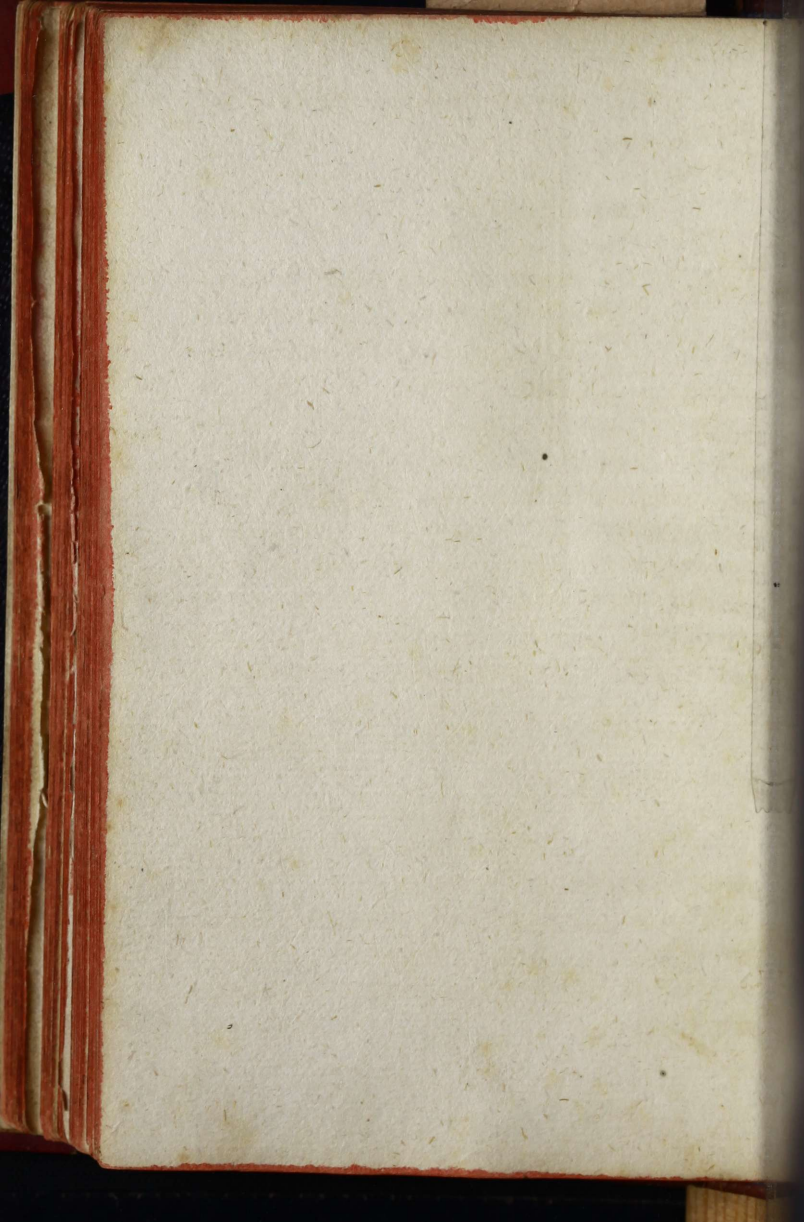
A Zonközbe ióuenek ket aszszonyi allatok
az Kiraly eleibe, hozuan egy eleuen gyer-
meket es egy holtat: Es vetekekednek vala á Ki-
raly elót az eleuen gyermek veget: Es egyik-
is masikis mondgya vala óuenek lenni az ele-
uen gyermeket: Mert ezek között az egyik
mikor el alut volna, meg nyomta vala gyer-
meket, es az elő gyermek veget közöttök vete-
kednek vala.

Ezek elót Azertbólch Salamon igy szola
es monda szolgainak: Hozzatok fegyuert
ide es vagiatok kette az elő gyermeket, es fe-
let egyik aszszonnak, felet penig adgyatok á
masiknak.

Melly beszédet haluan az Annya az kinek
tulaydona vala ay gyermek, monda: Kerlek
Vvram Kiraly, adgyatok ez aszszonnak az gy-
ermeket, es ne ólessék meg. Az masik penig
az ki nem igaz annya vala, ezt mondgya va-
la: Se nekem se neked, de vgyan kettőe vagat-
tassék, azt akarom.

Ezt hogy halla Salamon, monda: Adgya-
tot annanak á gyermeket, es ne öllyetek meg.
mett az az igaz Annya, Mar-

Markalf kerde: Hogy esmered hogy ez legyen ay gyermek Annja?

Salamon felele: Az ő nagy indulattyabol es szíuenek el valózafabol, es sok köny hűlatafibol.

Markalf monda: Nem iol vagyon, Auagy hisz sze te bőlch leuen az aszszony embernek fíralmanak: Te meg nem tudod az aszszony nepeknek az ő mestersegeket: Mikor valamelly aszszonyi allat fír szemeiuel, szíueben neuet: ha fíregyik szemeiuel, hidgyed neuet á masikkal: Azt mutattya abrazattyaban az minchen szíueben: Azt gyakorta igeri az mie be nem akar tölteni: De változtattya az ő abrazattyat az ő alnok rauaf es változo elmeienek általa: Budosik szellel az ő gondolattya es számtalan mestersege az aszszonyi allatnak.

Salamon.

Az menyí mestersege, annyi iamborsága, az az, sok íosága.

Markalf.

Ne mond azt hogy iamborsága, hanem alnok gonossága es chalardsága.

Salamon monda: Biz onnyara mondom az ki teged szűlt, nem iambor aszszony volt.

Markalf. Miért mondad azt felőlem Vvram Király?

Salamon

Salamon.

Mert te szidalmazod az aszonyi allatoknak nemeket: Mert az tizteletes aszszonyi allatot keuanni kel, tisztelni es szeretni.

Markalf.

Add hozza ezt, hogy igen romlando es haylando az aszszonyi allat.

Salamon.

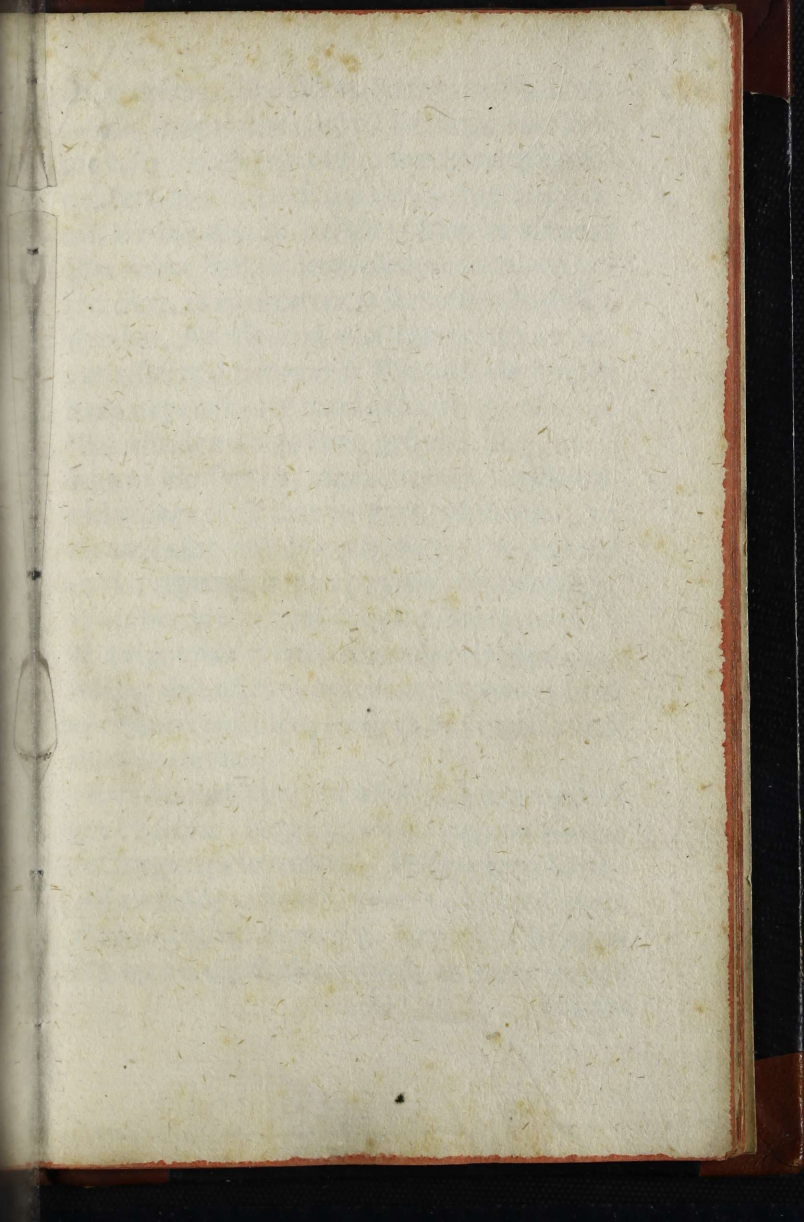
Ha romlando, az, emberi természetből vagyon: Ha pedig haylando, az a gyönyörűség mia vagyon. Mert az aszszonyi allat az firfiának oldalabol veretet, es adatot az ember melle io segitsegnék okaert, es gyönyörűségnek okaert: Mert az aszonyi allatot mond hatyuk az embereknek vö mint lagy eghenek. az az, hasonlatos az lagy eghöz kit be fiunk.

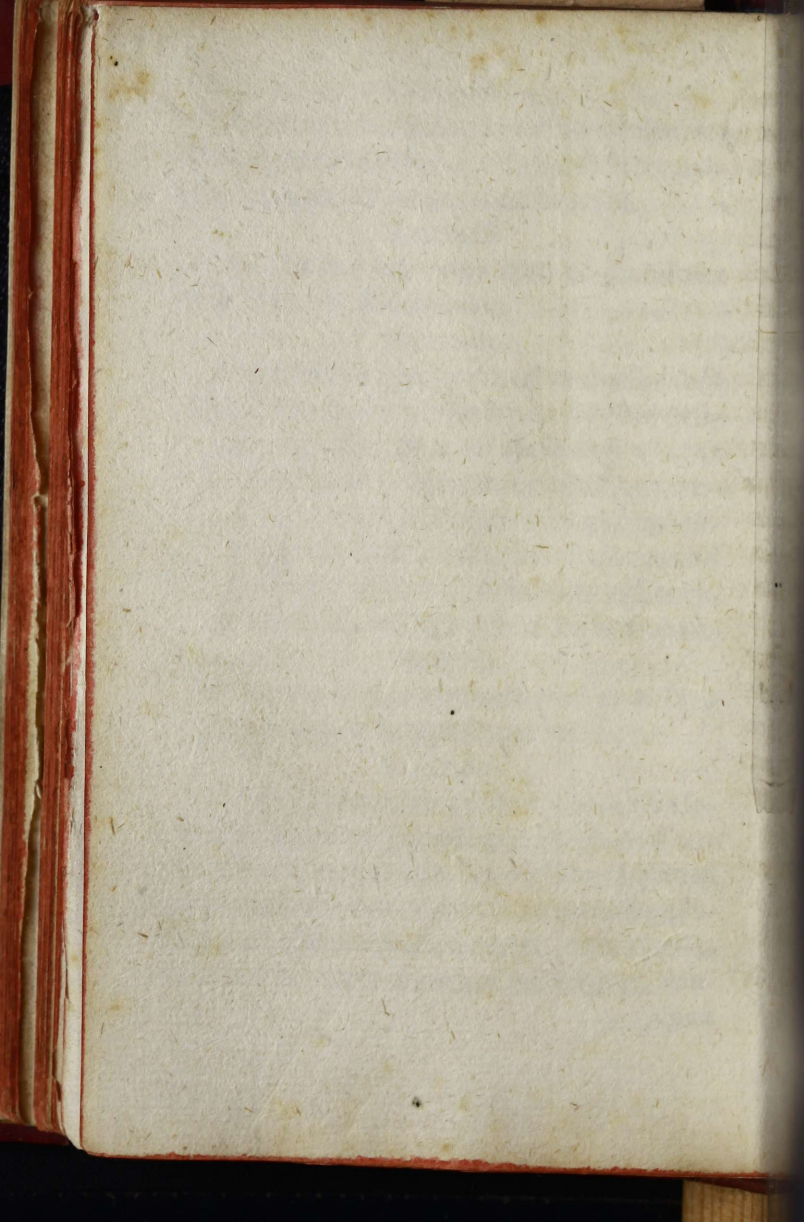
Markalf,

Hasonlatos keppen mondhatod az az szonyi allatot lagynak mint szinte az bünt.

Salamon.

Hazudsz alnok lator: Mert gonoszszalehetisz ha minden gonossagot akarsz az aszonyi allattól mondani: Az aszszonyi alattul születetik minden ember. A ki azért meg rútollya az aszszonyi allati nemet, az melto szidalmazasra. Mert ninchen kazdaglag, ninchen

chen ország, birodalom, arany, ezüst, draga
ruhak, draga kővek, bőv költségű lakodal-
mok, io vigasságos idők, sem kizdagfagok-
nak semminemű hasznai vagy penig birodal-
mi, aszonyi allatok nélkül: Mert az aszonyi
allat fiakat szül, es leányokat nevel fel, es sze-
reti őket, es apolgattya es keuannya hoszszu
eleteket. Az aszonyi allat igazgattya az ha-
zatis, szorgalmatos az ő Vvranak eletiert, es
haza nepenek meg maradásaert. Az aszonyi
allat minden dolgokban gyönyörűség, edel-
séghez az iffiuságnak, vigasztaloia az veneknek,
vidámíaga es öröme az gyermekeknek. Az
aszonyi allat minden vigassága az io napok
nakis, vigasztaloia es az eynek könnyebsége,
az embeteknek munkaianak es minden somo-
ru dolgoknak el feledköztetőie: szolgál cha-
lardfag nélkül, es ennekem meg tartya es örü-
zi minden iauaimat, mellyek be foglaltatnak
az en hazamba.

Erre Markalf ekkeppen felele: Igazan mond
gya eg Bölts: Hogy á kinek mi vagy on fiuebe
azt forgattya szaiaban. Felótte igen szere-
ted az aszony nepeket, es azert dichered őket:
Az kizdagfag, nemesség, szépség es bölche-
ség igen szolgálnak teneked, es azert fernek

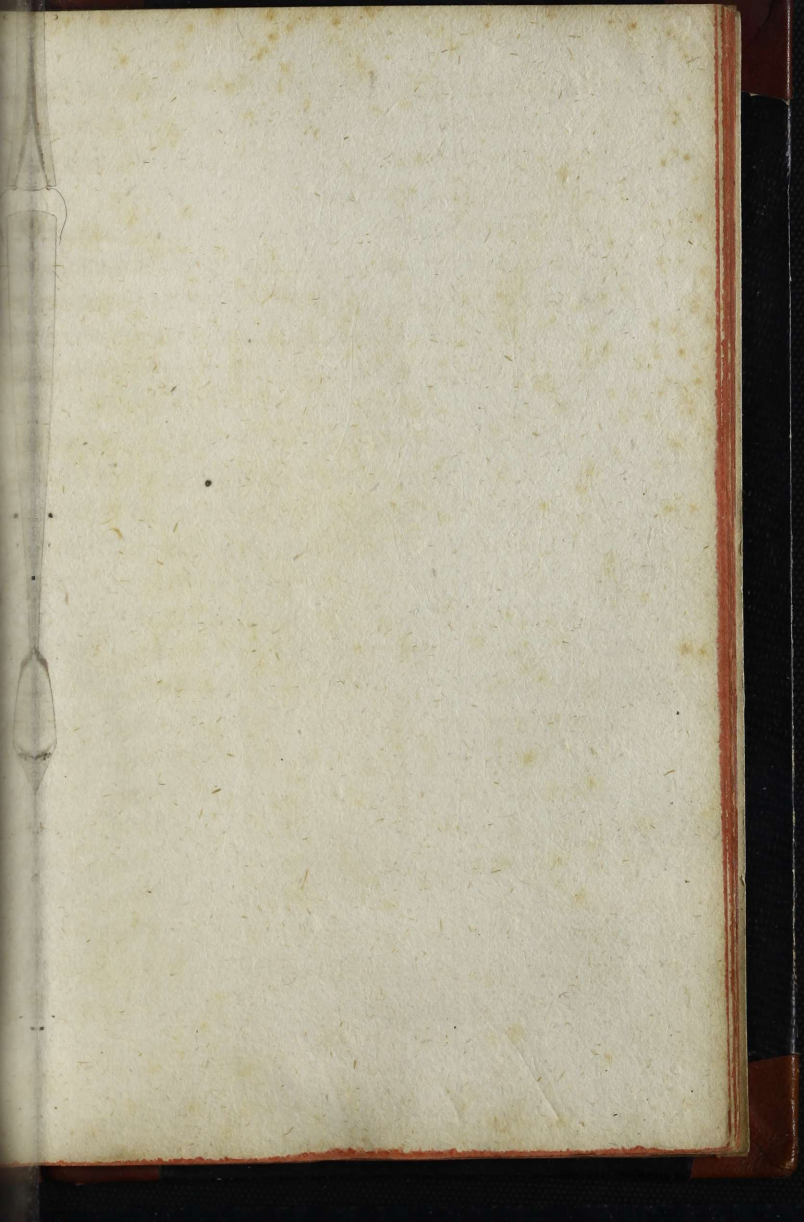
D

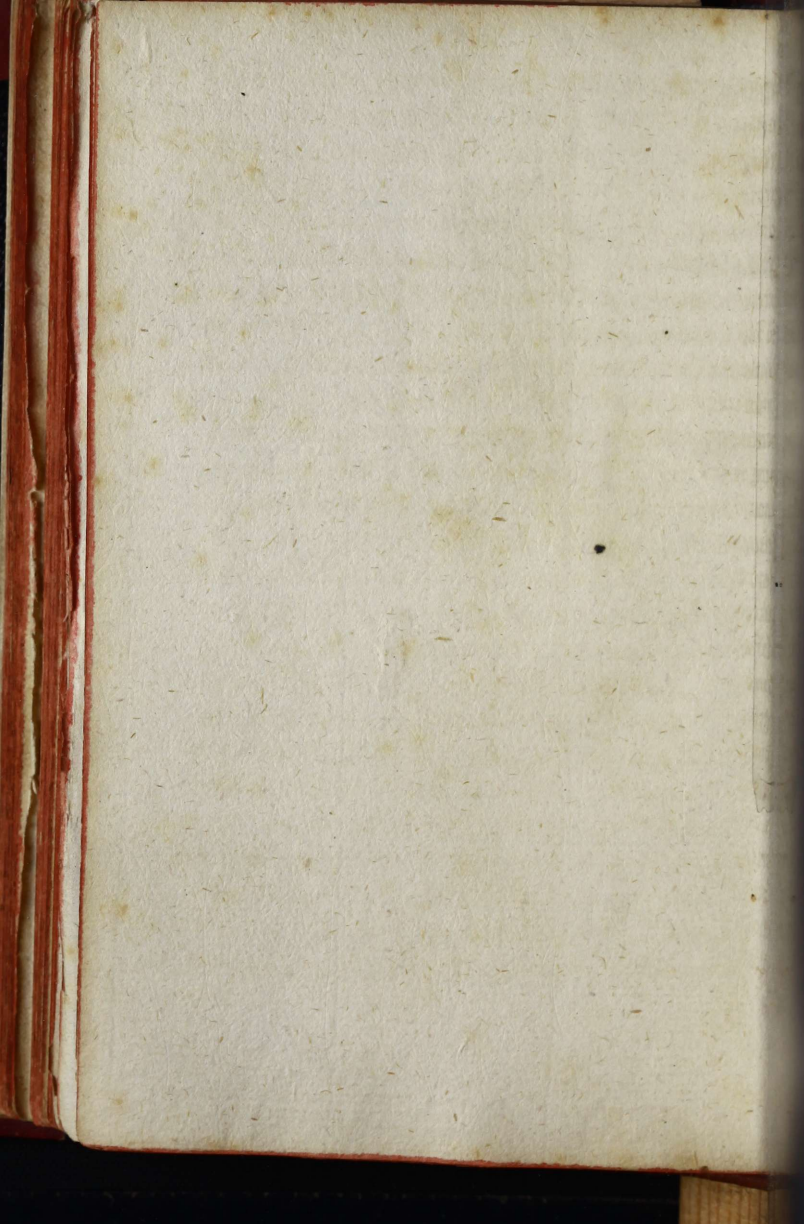
tehoz

te hozzád az aszonyi allatoknak szerelmek.
De mondom teneked, hogy im mostan dicse-
red öker, de minek előtte el alonnan, viszszo-
tak szidalmazod öker.

Kinek Salamon monda: Hazudsz: Mert
minden eletemnek napiaiban az aszonyi al-
latokat en szerettem, mostis szeretem, es meg-
ez ytanis. De immar tauozzal el előlem: es
meg lassad hogy gonoszul többszer en elő-
tem ne szolly az aszszonyi allatokrol.

Akkor azért Markalf ki mene a palotabol,
Es hiva hozzaia az tisztatalan szömelyt, a ki-
nek a Kiraly megadta vala az eleuen gyerme-
ket, es monda neki: Tudod e mi let az Kiraly
vduaraba? Es az felele: Az en fiam nekem
megadattatek eleuenen, ezt tudom, de egye-
bet ennél en nem tudok. Markalf monda: A
Kiraly azt paranchola hogy holnapi napon
tegedet es a te aszszony tarsodat eleibe hív-
iának, es fele az gyermeknek teneked fele pe-
nig az mastoknak adassék. Erre az aszszony
felele: Oh melly gonos az Kiraly, es melly ha-
missak es alnokok az ő iteleti. Markalf mon-
da: Meg ennél nehezbeket es gonoszbakat
mondok, Mert az Kiraly es az ő Tanachi eszt
el vegeztek, hogy minden firfiu het feleséget
vegy

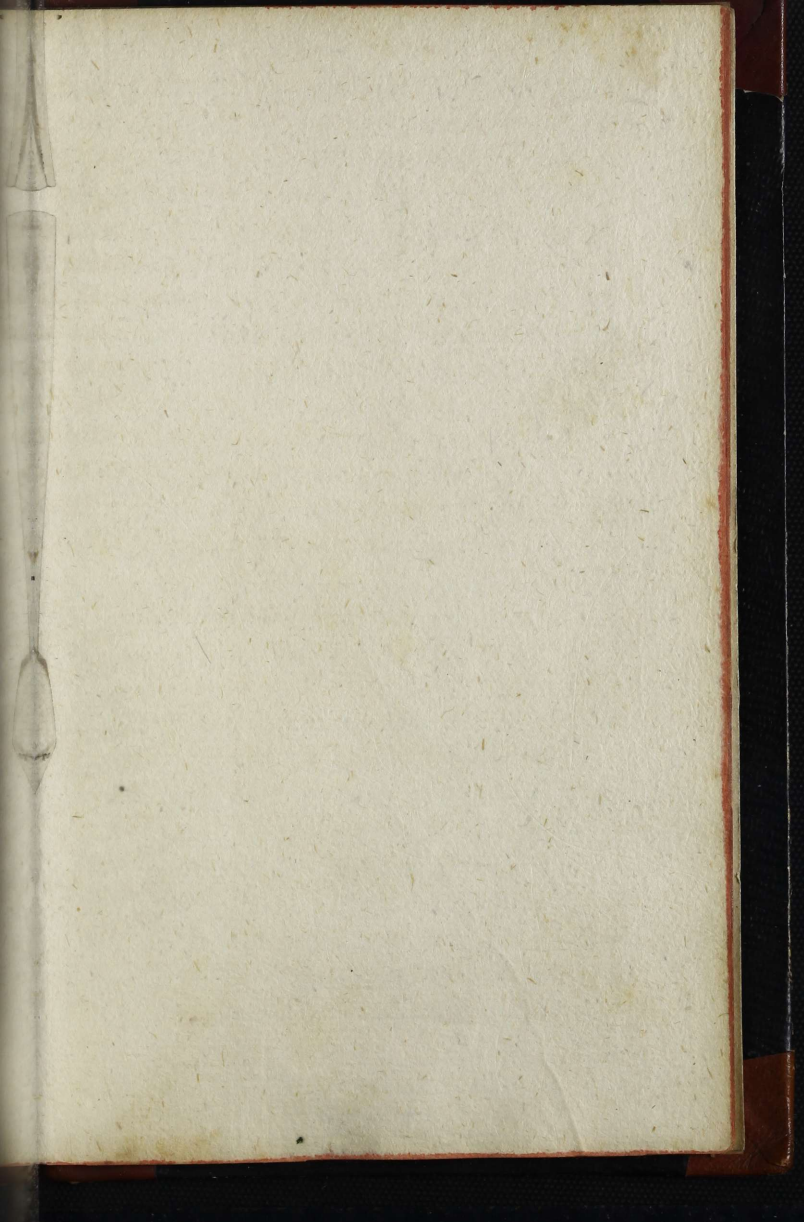

Vegyen magának. Gondold meg iol, mit kell
en eg' fezeny firfiuak tenni ennyi sok felesle-
gek között. Mert ha egy firfiu annyifelese-
get birand, soha annae haza bekefegeben nem
leszen. Mert ha egyiket szereti, az masikat
gyűlöli, az harmadikat azt iregyli, az többi
azt eb' szemmel nezi, Mert á mellyiket az fir-
fiu inkab kedveli azzal szerelmet ő közli es
vde akar mulatni: Az mellyiket penig inkab
gyűlöli, azzal ritkan akar ő nyaiaskodni. A-
zert ekkeppen egyik meg ruhaztatik, á masik
penig el hagyatik. A ki szerelmesb' leszén,
annak sok gyűrőie leszén, kőöntybie arany
leszen, tób' aranya, ezüstti, es selyme, hime min-
den iaua nagy bőv'feguel leszén. Oe az haz-
nak őrizi kolchat, tiszteli őtet az haz nepe, es
asz'fonyanak hyia, az ő v'vranak minden mar-
hata ő birodalmaba leszén: Azert holot az
egyik ha ekkeppen szerettetik, vallyons mit
miuelnek ama hata, ha penig ketteit szereti á
firfiu, mit chelekedik az őte, ha negyet szere-
ti, mit minel á harma'ha őt őt szereti, mit mi-
uel á ketteit? Annakokaert á mellyiket á firfiu
szereti, ezt chokollya, őleli, es magahoz kap-
chollya. Melly dolgot az többi latuan mit
mondanak vallyon? Mert sem őzuegyek sem

hazafok, sem feriek, sem semmiek nem lesznek:
Es ekkeppen meg bannyal, hogy ők szűzesse-
geket így el vesztettek, harag, irigység, habo-
ruság, morgás, vetekedés, üldözés, és minden
egyenetlenség lesz minden há közöttük, ó-
rókke valógiúlóltság, vvralkodik ő nálók. Es
ha senki ellene nem áll ennek a nyaualyanak,
egyik a másikat etetessélis el vezti. Annako-
ka ért holot aszonyi állat legy, és tudod az ő
erkölcsüket, sietséguel izend meg minden a-
szonyi állatoknak a kiknek lehet ez városban:
Es mond meg nekik hogy ne engedgyenek a
Király vegezésének. De ellene szolliyanak
mind ő magának, és mind pedig az ő tanacho-
sának.

Es mikor immar Markalf nagy állatomba
megért volna az Király vduaraba, és le ült
volna a palotának egyik székeletiben: Az tiz-
tatalan szómely pedig el hirté vala hogy iga-
zak volnának az Markalfnak beszédi, azért
nagy sietfeggel az város közepet által futuan
az ő ket reneret nagy erőssen veri vala egybe,
és dobollya vala az ő melyet, a melly beszéde
ket hallot vala Markalf tul erőssen hirdeti va-
la: és minden felől a kofak és szűlek nagy erőf-
sen futnak vala ő szűe. Egyik szomszed azon
meg

meg viszi vala ez beszedeke szomszedgya a
szonyanak, es nagy zenebona tamad vala kő-
zöttek. Chak keues ideig az egesz varos asz-
szonynepe egybe gyúlenek, es tanachot tart-
uan egyenlő akaratbol menenek á Kiralyhoz
á palotaba.

Mikor azert á Salamon Kiraly eleibe iu-
tottanak volna vgy mint het ezer aszonyi al-
latok, környül vőuek á Salamon Kiralynak
palotaiat, es rea rohanuan be tőrek á palota-
nak ket fele nyilo aytaiat: Es rőttenetes szit-
kokat hannak vala á Kiraly szemere, es az ő
tanachira es egyenlőkeppen mindnyaian ki-
altnak vala á Kiralyra. Azert á Kiraly paran-
cholattyara tfak alig chendeszedenek le. Es
meg kerdeze mi volna az oka ez gyűlekőzet-
nek es zenebonanak,

ITT LESZNEK SZEMBE AZ KL
rallyal az het ezer aszonyiallatok.

A Z Salamon Kiraly kerdesere egy az asz-
szonyi allatok közzül, ki alkratatosbna
es ekelsen szolanak lattatik vala lenni á többi
közöt, ilyen keppen szola : Te Kiraly, kinek
Arany, ezüst, draga szep kőuek, es az földnek
minden kazdaglagi be gyűyteknak, es ki min

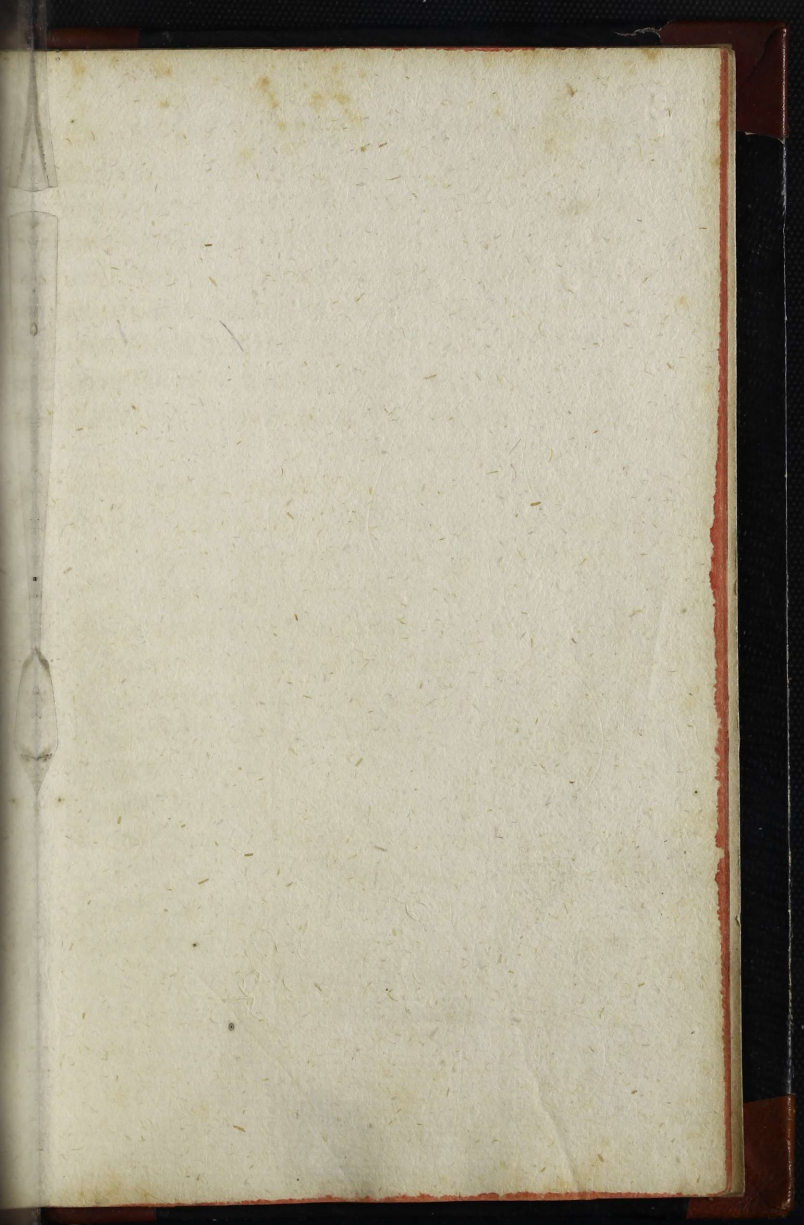
den akaratodat megmíveléd, es senki ellened
nem áll. Annak felőtte renked vadnak Kiral
ne aszony felelegid, es töb nagy sok szép öl
tőzerű szép főmelyek: Ezeknek felőtte be ho
zatísz hazadba nagy sok szantalan egyéb sze
melyeket, kikkel á mikor akarod mulatsz, es
kinek mit akarsz adni: mert mindenekkel bőv
seguel bírsz, kit mindnyáianis egyebet nem
mívelhetnenek, mire azért hogy mi velünk
ekkeppen chelekedel?

Salamon monda: Az Isten engemet Kiral
lyá kent es tet az Izraél nepe közöt, es nem
chelekedhetem en az en akaratomból.

Erre az aszfonyi állat felele, es monda: Te
gye eleget az te keuanfagodnak es akaratodnak
á tiedből: A mienkből penig miért tennel e
leget. Mi nem esek vagyunk az Abraham nem
zetsegeből valók, es az Moysefnek Törüeny
et tudgyuk, es miért akarod el változtatnod
az mi Törüenyünket, mikor igasságot kellene
chelekedned, miért chelekedel hamisságot es
alnozságot közöttünk?

Ezen Salamon felőtte igen felindula ha
ragra, es monda nagy busultaban: Michoda
hamisságot művelek te gonosz vetkes aszso
nyai állat?

Az

Az aszszöny felele: Nagy hamisság ez,
hogy ezt akarod perzenie. Hogy minden fir-
fiának het felesége legyen, Bizony az nem le-
szén, Mert nintsen fejedelem, sem tiztartó,
sem hadnagy, kinek annyi kasszafaga volna
sem hatalma, ki csak egy aszszöny embernek
akarattyanak is eleget tehetne: Ha peniglen
het lenne, vallyon sem mit tenne: Emberi erő
felőt lenne ha ez így lenne. Sőt inkább iób
lenne, hogy minden aszszöny embernek het
vára lenne.

Ezen Salamon Király mosolyodék, és így
szóla az ő bölgainak: Nem veltem volna sem-
mi keppen, hogy az aszszönyi állatoknak so-
kafaga fellyül halatta volna az firfiaknak szá-
mokat.

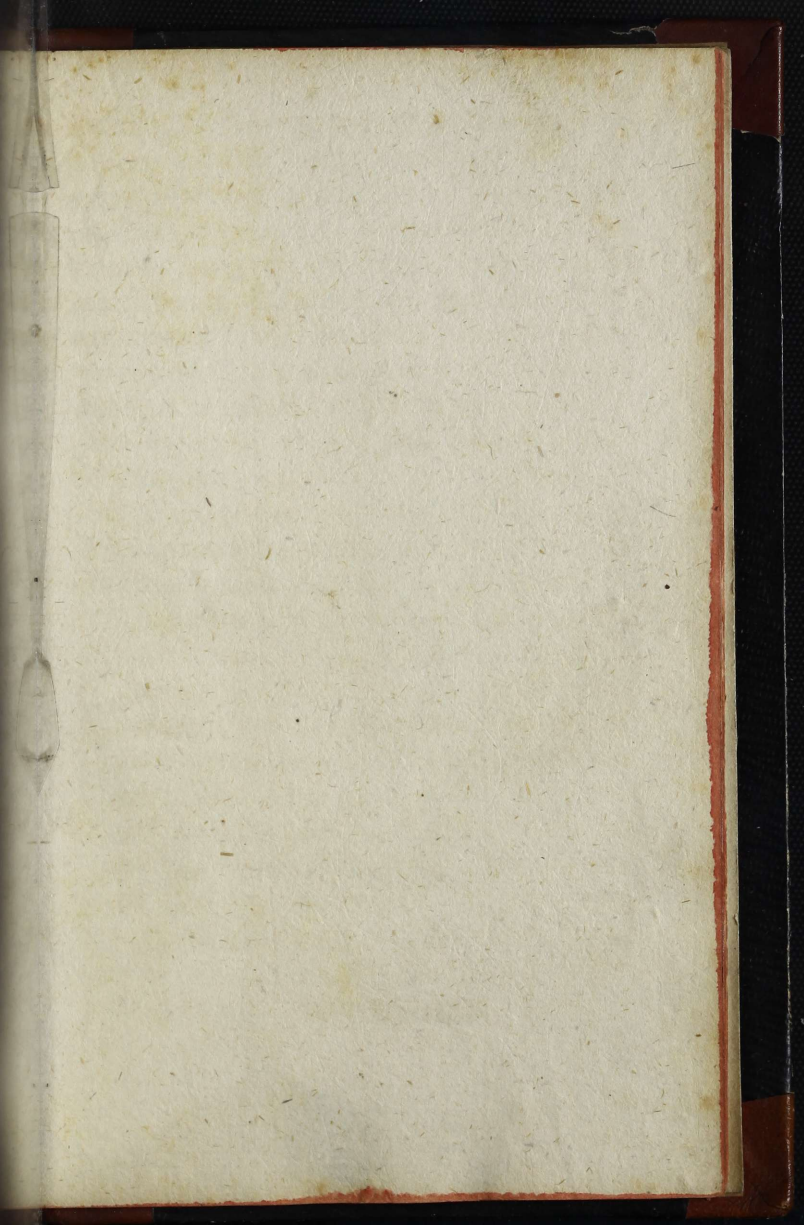
Akkoron azért egész Ierusalembe aszszö-
nyi állatok fel kiáltanak egyenlő szóval, és
mondanak: Bizony gonosz Király vagy te,
és hamissák a te ítéletid, Mostan tudgyuk mi-
tan hogy igazak a mellyeket hallottunk: Go-
noszt vegesz mi felőlünk, és meg chufolsz és
neuetesz minket szémtül szembe. Oh nagy
Isten melly gonosz az ora: Ime Saul gonosul
bira előter minket: Dávid meg esmet gonos-
ban, mostan penig Salamon mindeniknél po-
klabban.

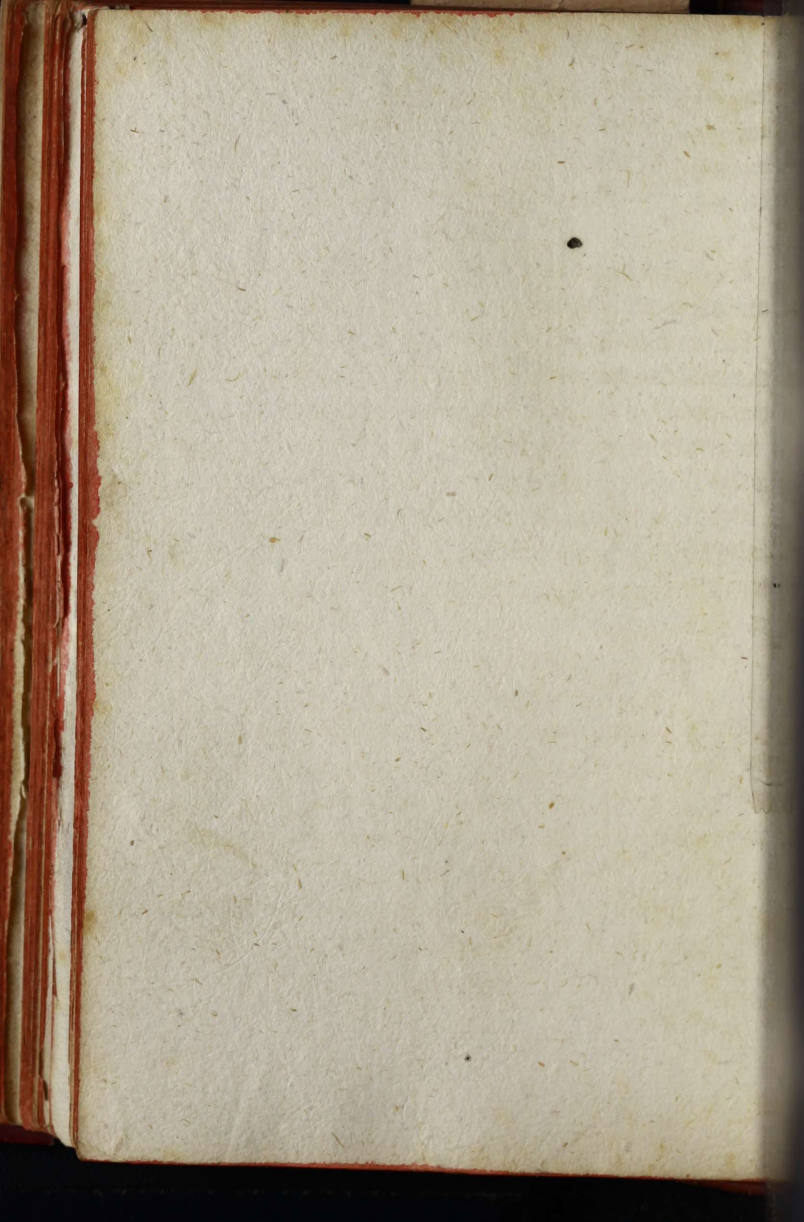
L. Király

Ezen a Kiraly igen meg haraguek, es mon-
da: Ninchen alnok gonosb fő a Szomok ki
gyo feienel: Es ninchen harag nagyobb az a-
szonyi allat haragianal. Iob volna az Orof-
lanokkal, es a Sarkanyokkal együtt lakni es
mulatni, hogy sem mint az aszszonyi alattal
együtt lakni, Melli igen rövid minden gon-
noslag es keues ideig allando: De ninch ne-
hefeb dolog az aszszonyi allat haragianal.
Az aszszonyi allat aztis bannya hogy hatu-
laydon ferie vagion, es mindenkoron ellene
vayon az ő vvranak. Alazatos szivű, szo-
moru abrazatu, es nem egyeb hanem halal-
nak halala, es chak nag gyötrelme az alnok as-
szony ember. Mert ő kezdeti az bűnnekis:
es ő általa mindnyaian meg halunk, szivvnek
nagy fydalma es gyötrelme a morgo aszszon
ember, es az alhatatlan aszszonyi allatnak nag
ostor az ő nyelve: mellyet mindenekkel kö-
zöl, es mindeneket le vag: Az aszszonyi al-
latoknak buiasagok az ő szemekből tettzik ki,
es az ő szemek heabol esmerszik ki, Az ő sze-
mek semmit isztesset nem esmernek, azert
ne chudalkozzal te ember hogy ha tegedet
sokszor hatra vetnek.

Mikor ilyen beszedekeket szolna a Kiraly:

Na

Natan Pröpheta fel kele es illyen szoual szola, es monda: Mire vvrám Kiraly hogy az egesz Ierusalembe affzon nepeknek ortzaioakat ezkeppen szegyenited meg?

Salamon.

Nem hallade menyí szidalmat büntelenen ream hanyanak.

Es leg ottan Natan felele: Vaknak, süketnek, es nemanak kel lenni annak az ki az alatta valokkal bekeffegben akar elni.

Salamon monda: Meg kel felelni a bolondnak mindenkoron az ő bolondsága szerint.

Est haluan fel vgrek Markalf az pajoranak szegeletiből a hol ül vala, es felele s monda a Kiralynak: Igazan ki mondad az en akaratomat.

Salamon.

Mikeppen?

Markalf.

Holot ma reguel igen magasztalad az affzonnepeket, mostan immar szidalmazod őket: ezt akarom vala en chak, Mert imar mindenkoron igaznak kel mondanod engemet.

Salamon.

Mi dolog te akazto fara valóingyen sem tudod michoda zenebona vala ez.

Markalf.

D s

En

Leiner ulanna

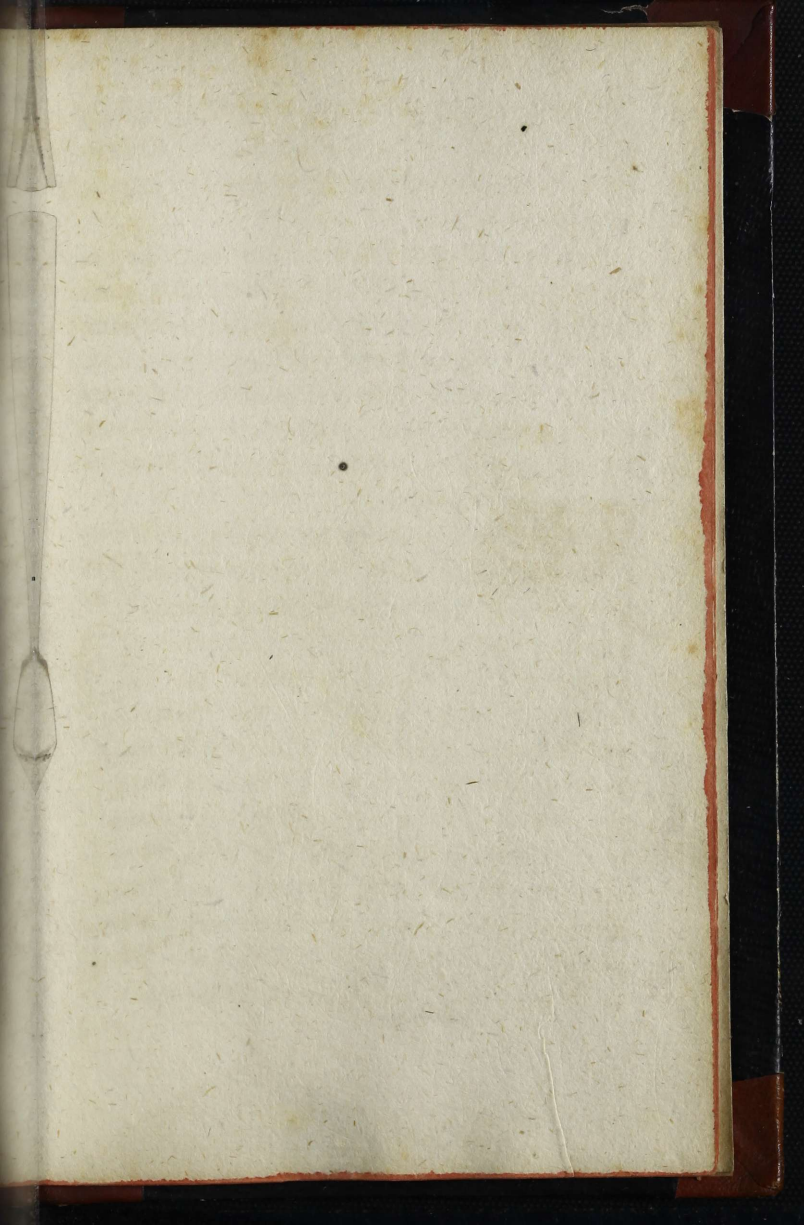
En nem tudom: De meg kel vala gondol-
nod az ő elmeieknék rövid voltat. Es né ke-
lene akár mi kitesz szót be vened, es mind-
gyarast el hinned.

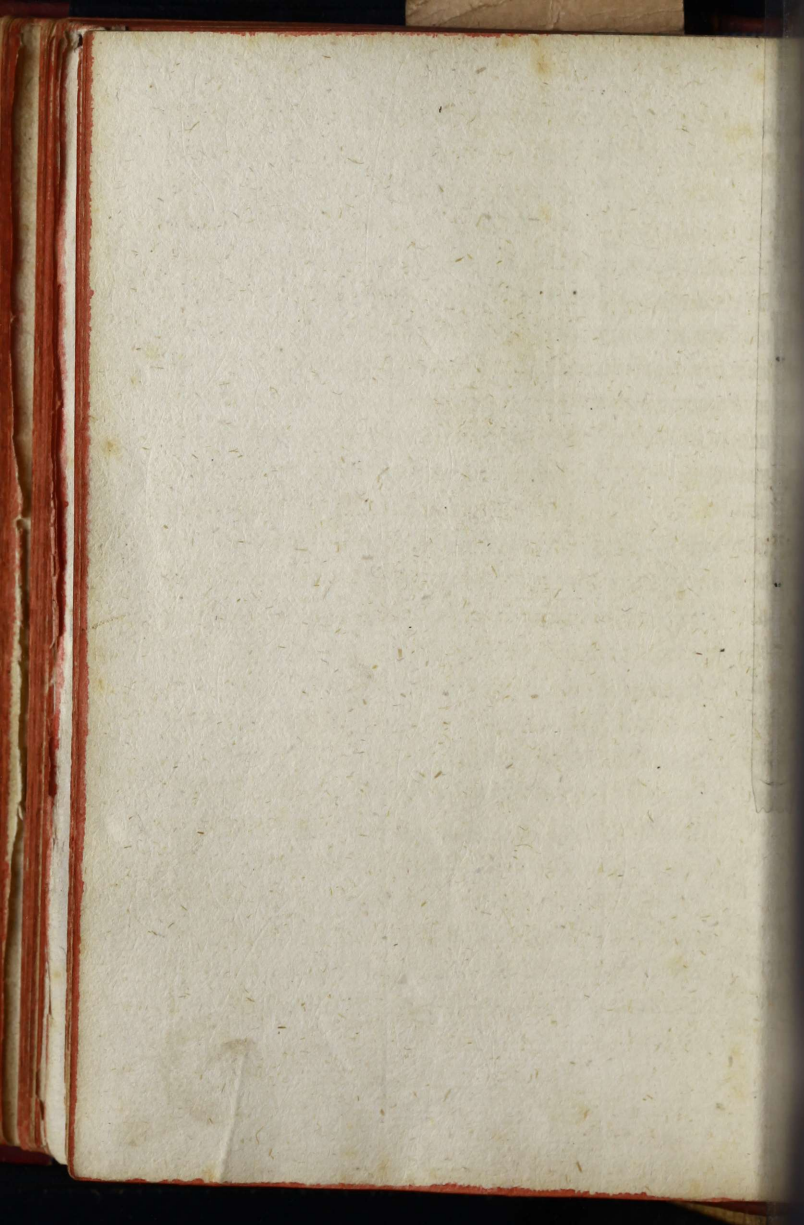
Salamon monda: Menny ala innét előlem,
es meg lassad hogy soha többet előmbe ne a-
kadgy: hogy en á te szemed közébe ne ne-
zek. Es leg ottan Markalfor onnat ki vetek.

A Kiralynak vduarfoi szolanak á Kiraly-
nak, monduan: Szollyon á mi vvrunk Kiraly
ez aszszonyi allatoknak fálek hallasara, hogy
rauozzanak el innét.

Es á Kiraly forduluan, monda az aszszony-
nepeknek: Erche meg es hallya meg á ti ferel-
metek es edessegetek, hogy en büntelen vagy-
okti előttetek, es sem hirem sem tanachom ez
dologban mellyről panaszkodtok. Mind-
ezeket amaz alnok hiterő gondolta, kit mo-
tan lattatok hog ki vetenek. Sőt en azt mon-
dom hogy minden iambor aszszonyi allatnak
egy egy vvra legien. Es az ő ferie felesleget
tizteffegbe tarcha hit alatt, es igen szeresse.
Ha mit penig solottam, en azt chak á gonosz
aszszonyi allatokrol mondotam: Az io felől
penig ki mondhatna gonosz dolgot. Nagy
es io resz az aszszonyi allat az firsunak haza-
ban.

A kiraly dolgai

ban, es az io aszszonyi allatnak io kedue igen
gyönyörkedtetí az ó feriet: Es az ó tetemít
meg velófiti es meg kóueríti. Az efzes es io
keduű aszszonyi allatnak kedue fellyűl halad-
minden keduet. A szemermes aszszonyi allat
ollyan mint az felíouó fenyés Nap az magas
egben, ollyan fcep ekeffeg az io aszszonyi al-
lat az fírfiúnak hazában, es tündókló szóuet-
nek mikeppen az gyertya az gyertyatarrobás
es ollyan mint az draga poharoknak, ferle-
geknek aranyas labai, es mintá gyermekdíd
plántak melle tetetett tamaszok. Az alharas
tos aszszonyi allatnak fundamentoma epitetet
merókósziklan, es az Istennek parancholati
az ó szíueben be vadnak irattatuan. Azert á
szent es irgalmas kegyelmes Vvr Isten, az Izo
raélinek Vyra meg aldgyon titeket, es meg
fokasítsa az ti magotokat á ti nemzetsegek-
ben mind órókkón órókke.

Es mikoron mind feienkint **AMENT**
mondottanak volna, á Kiralt meg kóuetuen
előle el menenek az aszszonyi allatok.

Markalf penig igen boszullya vala ez ray-
ta tett boszulagot, es miért hogy az Kiraly
meg hadta vala, hogy soba töbfszer szemebe
nenezne, gondolkodik vala michoda fortels
tehetne.

Mag-

MARKALF IT VGY IAR MINT egy negy labu oktalánallat.

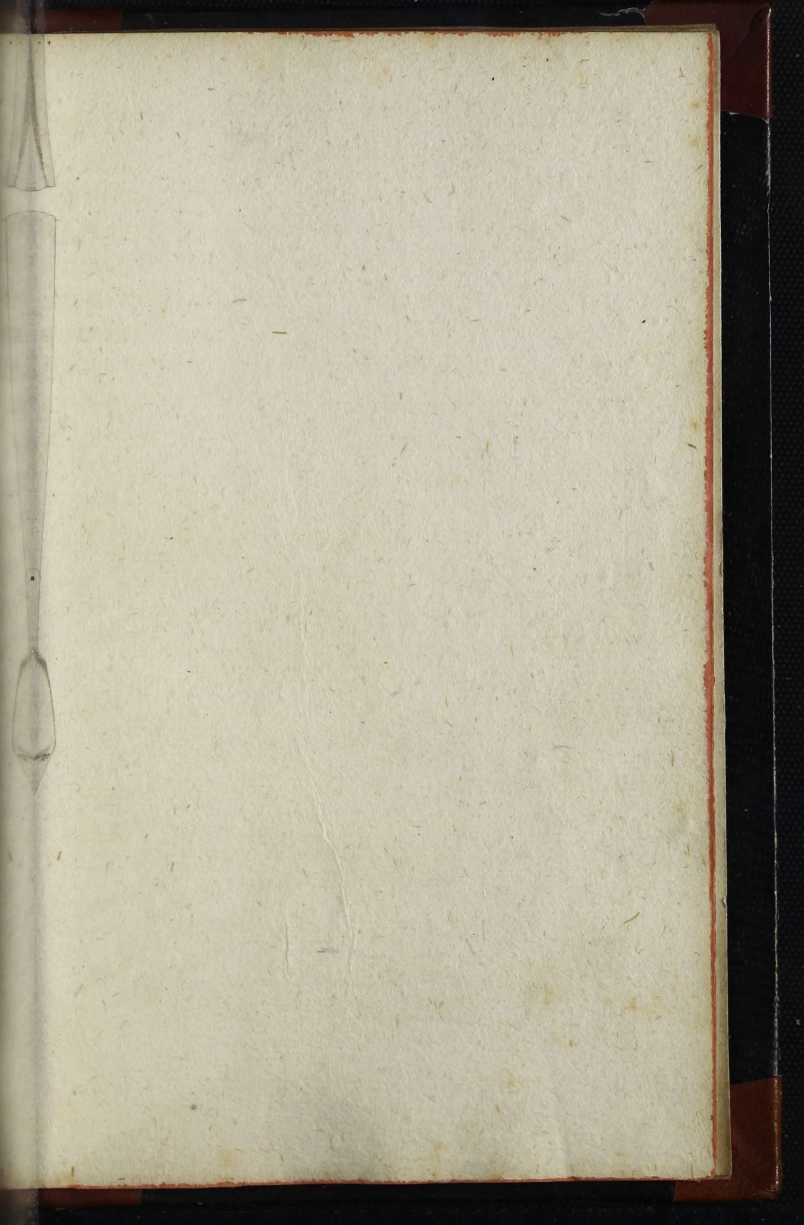
MAsod napra keluen nagy ho esek a földre
es akkor Markalf vón egy Rostat egyik
kezebe: Es az masikba egy Medue labat, es
az ósariait mindeniket vissza vona labaiba :
Es mint egy negy labu vad. az varos vtzaian
vgy kezde iarni: Es hogy iutot volna az va-
ros vegere, ot kin talala egy süttö kementze-
re, es bele buék, Es mikor meg virratt volna,
a Kiraly szolgai az Markalf nyomat meg la-
tak, es itelek valami chudalatos vадnak lenni.

Mikor oncszt az Kiralynak meg mondtak
volna, óis igen el chudalkozek rayta, Es leg
ottan a Kiraly nagy sok vadaszokkal es ebek-
kel kezde kóvetni az Markalf nyomat.

ITT IMMAR IVT AZ KIRALY az Markalf barlangiahoz.

MIkor iutott volna a Kiraly az kementze-
höz, le szalla louarot, hogy be tekintene
az kementzebe. Markalf penig le börtült vala
ortzaiara meggörbeduen, Es le vetette vala
gatyaiat, es ki tettzik vala minden szekszá-
montaia es szerfzama.

Es hogy meg lata az Salamon Kiraly,
monda: Kichoda fekszik ott : Mar

Markalffelele: Im en vagyok.

Monda Salamon: Mind fekszel ekkeppent

Markalffelele: Te parancholtad vala ennekem hogy el kerülnelek, hogy szemembe ne néznel. Azert ha nem akarsz az szemembe nezní, nezz immar á feggemnek az középibe.

Ezen á Salamon Kiraly el pirula, Es monda á szolgának: Fogiatok meg, es akaszszatok fel az latrot.

Mikor azert meg fogtak volna, Szola Markalf az Kiralynak: Vyram Kiraly chak ezt nyehessem meg tóled: Hog az melly fat enszeretendek, arra akaszszanak fel.

Salamon monda: Legyen vgy á mint könyörgesz, Mert ennekem kis gondom vagyon arra, michoda fara akaszszanak.

IT VITTE TIK MARKALF A

kasztani, es mint nem talalanak fat kire akaszszak.

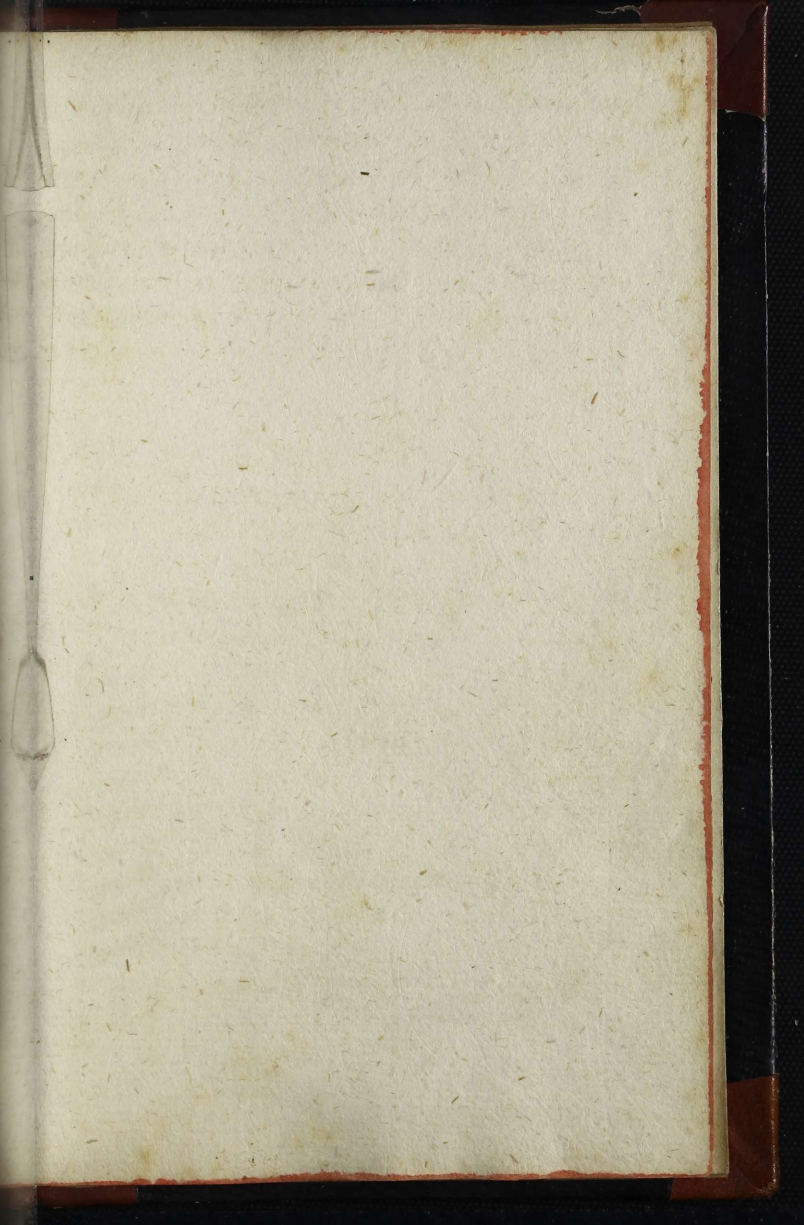
AKKor azert á szolgak meg fogak Markalfot, es ki viuek az városbol hogy fel akaszszak, es altal menuen Iosaphat völgyen, iutának az Olay hegynék teteiere mind Ierichoig iaruán, es semmi fat nem talalanak, kire szertette volna magat Markalf fel akasztatni. In-
ne

met által menenek az Jordan vizen, es be iarak
 egesz Arabiat, es megis egy fat sem valasztá
 Markalf. Ezeknek vtanna Carmelusnak szio
 getet, berket mind be iarak, es az Libanus
 hegynék Cedrus fait, es az pusztaknak min
 den helyet meg latogarak az Veres tengen
 mellett, es vgyan sohol egy fat sem szerete
 Markalf, kire akarta volna magat fel akasz
 tatni.

ITT IMMAR VIZSZA AZ KL
 taly eleibe vizzik a szolgak Markalfot es
 meg mondgyak mint iartanak.

VEgezetre az Kiraly szolgai hogy nem ta
 lalnak olly fat, kit Markalfis szeretet
 volna, viffa viuek kötve az Kiralynak, es meg
 beszellek mind, hogy mint iartanak volna.

Melly dolgot haluan az Kiraly, nagy chu
 dalkozua monda: Vagy akarok vagy nem, de
 keduem ellenis el kel ennekem ezt tartanom.
 El tartom annak okaert ötet mind eltig, mind
 feleségevel egyetembe, Mert immar meg győ
 zeterrem az ő gonossagitul, es nem akarom
 hogy többszer engemet haragra inditson. An
 nak okaert mind ő maganak is mind felesége
 nek

63.
nek adassék etel, ital, es ruhazat, minden fűk,
segeknek ideien, Es ekkeppen Markalf ki me-
nekedek az Salamon Kiraly kezéből, es
mind eltig nagy bekefegben nyu-
gouek: De am mostanis
nyugszik.

V E G E.

